Leto V., štev. 66 | Ljubljana, nedelja, 16. marca 1924 | Poštnina plačana. | Cena 2 Din

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20·— Din
za inozemstvo 30·— „
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/I.
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo:
Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnici:
Maribor, Barvarska ul. 6.
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čekov. zavodu štev. 11.842.

Ljubljana, 15. marca.

Po ukazu škofovem je celokupna duhovščina na delu, da pripravlja volitve s cerkvenimi sredstvi. Predvsem so na delu misijoni, ki imajo za cilj dosela razbiti napredne organizacije na kmetih in uničiti neklerikalno časopisje. Medtem, ko smo naprednjaki razdeljeni na več front, se SLS enostavno bori proti vsem, da jim izpodnese s terorjem vsako nado na bodočnost. Vera je postala dekla klerikalne politike. Potisnjena je v gnoj dnevnih repirov. Ni čuda, če peša in izgublja osakršen vpliv na moralo. Versko življenje radi teh zlorab izgublja vsak blažeči vpliv, ker vzgaja surovo zaskrbljenost, bestijalno sovraštvo, v kakerem je dovoljeno vse, če podpira omazane cilje SLS.

Ali hočete, da vam pokažemo sliko? Evo vam dopisa verodostojnega resnega moža iz Dolenjske. Nič ni v tem opisu pretiranega, nič ni pridejano, s suhoparno besedo je povedano, kar mora vsakogar globoko prevesti. «Misijon, ki so ga priredili koncem februarja v naši župniji, je nečeno ljudstvo popolnoma zbegal. Pojavljajo se znaki verske blaznosti. V kapnišče so pripeljali možaka, da mu misijonarji izženejo «hudiča». To se je zgodilo s tem, da so mu pripeli neke svetinjice. Ves teden je bilo v vasi počivalo. Vse je narobe in preplašeno. Pridige misijonarjev so bile popolnoma politične. «Jutro» in «Domovina» sta bila središče napadov. Kdor ju bere, ima smrtni greh, tako je pridigoval odposlanec ljubljanskega škofa. Misijonarji so v cerkvi napovedovali bojkot vsem gostilničarjem in trgovcem, ki so naročniki naprednega časopisja. V spovednicah pa je bilo vse hujše. Zaveden demokrat pride k spovedi in prvo vprašanje je bilo: «Ali ste naročeni na slabo časopisje?» On je odgovoril, da ne čita slabega časopisja. «Kaj pa berete?» vpraša dalje. Odgovor: «Jutro» in «Domovino». Spovednik (Kristusov namestnik»!) zarohni: «Ali se odpovesta tem časopisom?» In ko dobi odgovor, da ne, zaloputne vratca, češ, ne dobiš odveze. V drugem slučaju je spovednik dokazoval, da kdor čita «Domovino», ne greši le smrtno proti Bogu, temveč tudi proti človeškim pravom. Kajti urednik «Domovine» da je navaden zločinec, ki je (ne vé koliko) poneveril in je bil večkrat kaprt. Podpirati in čitati tak list se pravi družiti se z nepoštenimi ljudmi! Na pritisk misijonarske politike je moralo skoro vse k spovedi. Mnogi so bili navidez, samo da imajo mir. Ženske so bile nahujskane in organizirane tako, da če so izvedele, da ta in ta ne ni bil pri spovedi, so prihajale (poslane od koga, je jasno) k njemu z raznimi izmišljotinami n. pr. da so videle zvezde ali druge prikazni nad hišo. Ženstvo so nahujskali proti možem, ki so naročniki «Jutra» in «Domovine», češ, naj te liste vrnejo ali strgajo. In res, nekatere zblaznele reve so se dale zapeljati in so teptale časopise . . . Vem tudi slučaj, ko je duhovnik v spovednici podporo demokratskega časopisja označil kot narodno izdajstvo, češ, demokrati prodajajo slovenstvo in so tudi krivi, da smo izgubili Reko.» Naš poročevalec je mišljenja, da je Antikrist zlezel v duhovniško obleko, da uniči katolicizem.

To poročilo govori dovolj. Ali ni vednji vek z vso inkvizicijo tu? Čitajte Costerjevega «Ulenspiegla», pa najdete na las enake prizore.

Imamo ustavo, toda navzlic njenim jasnim določbam, pri nas ni svobode vere, ne vesti. Mesto nje divja blazni teror, ki nas grozi izbrisati iz vrste kulturnih narodov. Bahavi smo Slovenci s svojo takozvano «kulturo». A koliko kilometrov pred vami glede notranje verske kulture so pravoslavni! Med njimi kaj takega ni mogoče. Duhovna, ki bi na ta način znorel na prižnici, bi zgrabili in dali v blaznico. Niti kaznovali ga ne bi, ampak smilili bi se jim norec. Kam naj mi štejemo to duhovščino, ki razkraja ljudstvo v sovražne tabore, ki seje blazni srd med sosedi in prijatelji, med možem in ženo, med starši in otroci in slabi ljudstvu pamet z lažmi o nadnaravnih kaznih za one, ki nočejo slediti klerikalcem?

Vidimo, da se SLS ni prav nič poboljšala. Je in ostane zločinska klika, ki v interesu duhovščine, nje politične in gospodarske moči zlorablja vero. Ljubljanski škof se jako moti, če meni, da so v Jugoslaviji trajno mogoči taki srednjeveški izbruhi. Nož, ki ga uporablja proti nam, ki nismo nikoli vpletali vere v politiko, ampak storili vse, da se sprovedejo načela verske tolerance do skrajnosti, ta nož je nabrušen na dve strani.

Premirje med vlado in blokom

OPOZICIJA ZAVRAČA VSE NEUGODNE KOMENTARJE O RADIĆEVCIH. — NESIGURNOST GLEDE NADALJNE TAKTIKE BLOKA.

Beograd, 15. marca. p. V zbornici se je danes skoraj brez interesa ob minimalni udeležbi razpravljalo o proračunu notranjega ministrstva. Mnogi poslanci so čez nedeljo odpotovali in v kuluarjih in klubih je precej tiho. Izgleda, kakor da bi bilo med vlado in opozicijo nastopilo kratko premirje, ki ga obe grupi porabljate v nadaljne priprave. Komentarji o neprihodu radićevcev so precej utihnili vsled odločnega povdarjanja opozicije, da se radićevci ravnajo po navodilih opozicijskega bloka in da odložitev odhoda prvih 20 Radićevih poslancev povsem odgovarja taktiki opozicijskega bloka. Splošno je razširjeno mnenje, da hoče blok svoj odločilni udarec izvesti šele ob zaključku proračunske debate. Radikali se delajo jako pogumne, vendar je opaziti da so vsled taktike opozicije zelo nervozni in to tem bolj, ker očividno ne vidijo, kam meri blok. Poroča se, da je ta nesigurnost vplivala tudi na debato v ministrskem svetu, kjer se je razvila razprava o nadaljnih taktičnih korakih vlade. Radikali upajo, da bodo s tem, da porinejo invalidski zakon v ospredje zadržali postopanje opozicije ter pridobili na času za pogajanja z eno ali drugo grupo opozicije. Po njihovem mnenju je mogoča obnovitev razgovorov s klerikalci, kar pa se v opozicijskih krogih energično zanika.

Precej pozornosti je vzbudil danes komunike zemljoradniškega kluba, ki precej očitno kaže, kako silno je pritisnilo zemljoradniško volilstvo na poslance radi njihovega dosedaj precej nejasnega stališča. V krogih opozicije je komunike napravil dober utis.

Iz Zagreba ni novih vesti. G. Davidović se danes zopet ni počutil dobro ter je ostal popoldan doma.

KOMUNIKE ZEMLJORADNIKOV.

Beograd, 15. marca. p. O svoji včerajšnji razpravi je zemljoradniški klub objavil danes komunike, ki pravi: Povodom tendencijoznih vesti, ki se širijo med ljudstvom in v javnosti o naši stranki in o postopanju zemljoradniškega poslanskega kluba napram ostalim skupinam v Narodni skupščini izjavljata poslanski klub in ožji izvrševalni odbor zemljoradniške stranke: 1. Zemljoradniški klub je s svojim celokupnim dosedanjim stremljenjem delal nato, da zruši nasilni in koruptni radikalsko-turški režim. 2. V tem oziru bo podpiral vsako opozicijo ki dela na to, da se vrže radikalsko-turška vlada in da se ustvari možnost dela vseh narodnih predstavnikov na zgrajenju države in na zaščiti narodnih interesov. 3. Nadalnje svoje zadržanje, ko bo strmoglavljena dosedanja vlada, bo klub usmeril po novo stvorjeni situaciji postopajoč tako, kakor mu diktira program zemljoradniške stranke.

Taktika opozicijskega bloka

INFORMACIJE BEOGRAJSKIH LISTOV O NAČRTIH OPOZ. BLOKA

Beograd, 15. marca. r. Opozicijski listi naglašajo, da opozicijski blok stremi za tem, da spravi parlament budžet pod streho do konca tega meseca, hkrati pa da prineso radićevci vsa ostala polnomočja, da more parlament izvesti njih verifikacije. Opozicijonalni tisk poudarja dve fazi razvoja političnih dogodkov v parlamentu. Prva je do sprejetja budžeta. V tej fazi se naj izvrši tudi verifikacija vseh radićevskih mandatov. Druga faza bi se pričela s padcem vlade, po katerem bi blok prevzel krmilo. Ni še jasno, ali bi naj bila vlada bloka poslovna ali volilna. Zemljoradniki verjetno ne vstopijo v opozicijonalni blok, vsaj formalno ne, temveč samo obetajo podporo njegovih akcij. Kaj bo storil Radić, se še ne vé. On zahteva volitve.

Dasi se naglaša, da so v opozicionalnem bloku vsa sporna vprašanja do konca rešena, je jasno, da še niso odstranjene vse težkoče. Davidović, Korošec in Spaho so si na jasnem, ni pa še urejeno razmerje napram radićevcem in zemljoradnikom. Morda tiči ravno v tem vzrok odlaganja prihoda radićevcev. Z nekaterih strani se zatrjuje, da radićevci sploh ne pojdejo v Beograd. Zanje je baje dosti, da so izročili polnomočja za verifikacijo, da pa jim bi bilo preveč priti v Beograd in brez prehoda pričeti pozitivno delo v državi.

Makedonska debata v skupščini

OPOZICIJONALNI GOVOR NEMCA KRAFTA. — PRORAČUN NOTRANJEGA MINISTRSTVA SPREJET.

Beograd, 15. marca. p. Narodna skupščina je danes razpravljala o budžetu ministrstva notranjih del. Demokrat Mihajlo Kujundžić, ki je poudarjal, da težkoče pri notranji konsolidaciji države povzročajo neuspehe v zunanji politiki. Opozarjal je na neurejene razmere v Makedoniji. Odgovarjal mu je minister notranjih del, češ da položaj tamkaj ni tako neugoden, kakor se vobče govori. Klerikalec dr. Kulovec je kritikoval administrativne in politične odredbe v Sloveniji. Radikalski poslanec iz Makedonije Dimitrije Cirković je obširno razpravljal o Makedoniji, napadal je bivše avstro-ogrske častnike, ki da imajo vse predpravice, medtem ko so zapostavljeni rezervni častniki, ki so bili za časa okupacije s silo uvrščeni v bolgarsko vojsko. Nato je silno ostro polemiziral proti Radiću ki apelira na revolucijo, a želi, da jo izvedejo Makedonci. Makedonci so izvedli že mnogo revolucij, a te so bile naperjene proti Turkom. Radić računa z Makedonijo, kot s svojo provinco, toda pozablja, da prihajajo k njemu morda kaki špekulanti, nikdar pa ljudje, ki predstavljajo narod. Radić se vara, ako meni, da je narod v Makedoniji politično neorijentiran in brez inteligence. Ves svet priznava, da Makedonci eksistirajo in da so Srbi. Škodo, ki jo je napravil Radić s svojimi izjavami, je storil zavestno in mu njegovo napako oprostimo samo, ako prekliče svoje besede. Za Radića v Makedoniji ni mesta, ker imajo Makedonci dovolj razvit lasten političen svet. — Zemljoradnik Čeda Kokanović je nastopil zoper nasilja, ki jih vrši radikalna vlada v Bosni in Hercegovini. Za njim sta govorila musliman Hasan Milković in Nemec dr. Kraft, ki je grajal slabo državno upravo v Vojvodini ter se pritoževal nad samovoljnim premeščenjem in odpuščanjem občinskih uradnikov in odbornikov, ki se vrši iz strankarskih razlogov. Zahteval je, naj se uvedejo v Vojvodini občinske samouprave, kakor že obstoje v Srbiji, Hrvatski in Sloveniji in naj se izvedejo občinske volitve, da pride tako lojalni nemški živelj do veljave. Minister notranjih del dr. Vujičić je zavračal Kraftove pritožbe, češ da se v Vojvodini ne vrše nikakšna nasilja in da se tam izvaja politika enakosti ter pravičnosti napram vsem državljanom. Prvi pot čuje, da upravni uradniki vršijo nasilja iz strankarskih razlogov . . .

Nato se je vršilo glasovanje in je bil budžet notranjega ministra sprejet. Seja je bila ob 18. zaključena, prihodnja je odrejena za ponedeljek popoldne z dnevnim redom: Specijalna razprava o budžetih ministrstva ljudskega zdravja in ministrstva zunanjih del.

ITALIJA DEMANTIRA SPORAZUM O SKADRU.

Rim, 15. marca. e. Poluslužbena agencija «Volta» javlja: Z ozirom na vesti, ki so jih pred kratkim objavili tudi inozemski listi glede domnevnih dogovorov Italije z Jugoslavijo zaradi Skadra, smo v stanu ponoviti, kar se je že ob raznih prilikah objavilo, da se razun že objavljenih ni sklenil noben dogovor med italijansko in jugoslovensko vlado.

NOVI RAVNATELJ BEOGRAJSKE DRAME.

Beograd, 15. marca. r. Ravnatelj zagrebške drame dr. Branko Gavella je imenovan za ravnatelja beograjske drame.

ZAKLJUČEK ZASEDANJA SVETA ZVEZE NARODOV.

Ženeva, 15. marca. j. Zasedanje sveta Zveze narodov je bilo danes zaključeno. Prihodnje zasedanje se prične v sredo, 12. junija. Francoski zastopnik Hannotaux in češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš sta imenom svojih vlad predložila francosko-češkoslovaško prijateljsko pogodbo tajništvu Zveze narodov v registracijo in objavo.

JUGOSLAVIJA : HAŠK 4 : 2.

Beograd, 15. marca. r. Danes popoldne se je vršila v Beogradu nogometna tekma tamošnje Jugoslavije in Haška, ki se je izvršila v korist Beograjčanov v razmerju 4 : 2 (1 : 1).

Morgan je rešil francoski frank

NEOMEJEN AMERIŠKI KREDIT FRANCOSKI BANKI. — MORGAN V FRANCIJI.

London, 15. marca. s. O mednarodni podporni akciji za francoski frank je tukaj znano:

1.) Banque de France je v Londonu končnoveljavno zaključila z zlatom kriti kredit 4 milijonov funtov.

2.) V Newyorku je bančni sindikat pod vodstvom Morgana sklenil priskočiti francoski vladi z vsako vsoto na pomoč. Krediti so stavljeni na razpolago, vendar vsota še ni fiksno določena. Po cenitvi informiranih krogov znaša vsota, ki bo potrebna in je na newyorški borzi razpoložljiva, 25 do 100 milijonov dolarjev.

Pariz, 15. marca. e. Včeraj je dospel s svojim lastnim parobrodom «Berengarijo» v Cherbourg ameriški finančnik Pierpont Morgan, ki stoji na čelu frankofilskega ameriškega bančnega sindikata, ki je dovolil Francoski banki kredit pol tretje milijarde frankov in s tem odločilno vplival na zopetni porast franka. Vsled Morganove akcije so germanofilske banke, ki so si postavile nalogo, da uničijo francoski frank, dobile težak udarec. Morganovemu prihodu se pripisuje velik pomen, ker ima Morgan očividno namen pričeti sam med ameriškimi in francoskimi bankami razsežno akcijo za sanacijo francoske valute.

POINCAREJEVA ZMAGA V SENATU.

Pariz, 15. marca. j. Burna večdnevna debata v senatu je danes zjutraj ob 2. uri končala s sprejetjem finančnega zakona s 160 proti 128 glasovom. Govorniki levice so sicer ostro kritizirali politiko ministrskega predsednika Poincareja, vendar pa končno glasovali za finančni zakon. Levica je hotela s tem pokazati, da sicer nasprotuje vladnemu predlogu iz načelnih pomislekov, da pa Poincareja kot zvestega čuvarja republikanske ustave priznava.

Republikanci so hoteli Venizelosa aretirati

RAZKRITJA SOLUNSKEGA LISTA O ZADNJIH DOGODKIH V GRČIJI.

Solun, 15. marca, e. «Nea Imera» objavlja senzacijonalno razkritje o zadnjih dogodkih na Grškem, ki jih je vsekakor treba presojati zelo oprezno. List pravi, da je prišlo do ostavke Kafandarisove vlade vsled nesporazumljenja med Venizelosom in republikanci. Venizelos da je ponudil republikancem takojšnjo upostavitev republike, če bi pristali na izgon najmanj dva tisoč Venizelosovih nasprotnikov. Republikanci pa ne le niso pristali na to Venizelosovo ponudbo na izgon samo ene osebe, namreč Venizelosa samega, ki da je odgovoren za sedanji položaj v državi. Skrajno republikansko krilo da je hotelo Venizelosa celo postaviti pred posebno sodišče, češ da je on svoječasno dal nasvet za obsodbo in ustrelitev Gunarisa in njegovih ministrskih tovarišev. Ta misel pa se je opustila, ker so med republikanskimi voditelji osebe, ki so same sodelovale pri smrtni obsodbi ministrov. Vsekakor pa se je zahtevalo, da mora Venizelos nemudoma zapustiti Grško, kar je tudi storil.

Rim, 15. marca. j. Venizelos je na svojem potovanju skozi Italijo le za kratek čas izstopil v Rimu, ker so ga na kolodvoru pričakovali grški odpravnik poslov in nekateri novinarji. Venizelos je bil zelo potrt ter je odklonil vsako pojasnilo. Izjavil je le: «Bila je moja tragična napaka, da sem menil, da bom mogel še enkrat koristiti domovini. Zelo obžalujem, da sem se vrnil v Grčijo». Nato se je zopet vrnil v svoj voz.

Grški odpravnik poslov je izjavil na kolodvoru prisotnim novinarjem, da je zelo težko povedati, kdo bo prišel v poštev kot kandidat za predsednika grške republike. Govori se sicer o Zaimisu, vendar pa je položaj tako težak, da se ne more nič točnega povedati.

Oblastne volitve v aprilu

Beograd, 15. marca. r. **Vlada je sklenila, da se v prvi polovici meseca aprila izvršijo oblastne volitve v Vojvodini, tekom aprila pa v Hrvatski, Sloveniji in Dalmaciji. Politične oblasti v Vojvodini so že prejele potrebne odredbe za izvršitev volitev.**

Priprave za trgovinska pogajanja z Italijo

Beograd, 15. marca. r. Minister trgovine in industrije je pozval predsednika Trgovske in obrtne komore v Zagrebu Vladimira *Arka*, da sodeluje pri pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Italijo. Pri tem je g. Arku dano na voljo, da pritegne na sodelovanje tudi še druge strokovnjake. Meni se, da bo predsednik Arko zbral k sodelovanju poleg ekspertov iz območja zagrebške zbornice tudi strokovnjake iz Slovenije.

D' ANNUNZIO — KNEZ.

Rim, 15. marca. s. Kralj je imenoval D' Annunzia za kneza Nevoso.

KITAJSKA PRIZNALA SOVJETE.

London, 15. marca. s. Kakor brzojavljajo iz Pekinga, sta ruska in kitajska delegacija podpisali sporazum, v katerem Kitajska priznava sovjetsko republiko.

STAVKA PRISTANIŠKIH DELAVCEV NA NEMŠKEM.

Berlin, 15. marca. s. Vsled stavke pristaniških delavcev v Hamburgu in Bremenu leži okoli 40 z morja prispelih ladij v pristanu in na reki. Promet z ladjami v inozemstvo je zelo slab. V zadnjih dneh je zapustilo luko komaj 10 ladij. V Bremenu je prišlo med policijo in stavkujočimi do ostrih spopadov.

DVAJSET ŽELEZNIŠKIH TATOV OBSOJENIH NA SMRT.

Pariz, 15. marca. e. Agencija Radio poroča iz Petrograda, da je bilo v Minsku obsojenih na smrt dvajset železniških tatov. Pri neki tatvini, ki so jo izvršili, so odnesli tudi italijanski diplomatski kovčeg z 12 tisoč dolarji. Med obsojenci so tri ženske. Glavarja tatinske družbe še niso ujeli.

POŽAR NA PARNIKU.

Trst, 15. marca. e. Danes zjutraj je na Lloydovem parniku «Gorizia», ki je zasidran v stari prosti luki, izbruhnil požar. Parnik je bil nakrcan s sladkorjem, ki se je vnel. Uničenih je kakih 20 vagonov sladkorja in znaša škoda 400 do 500 tisoč lir. Kako je ogenj nastal, se še ni dognalo.

Perzija postane republika

London, 15. marca, e. «Times» poročajo iz Allahabada: Teheranski dopisnik «Pioneerja» brzojavlja, da so je včeraj otvoril perzijski parlament. «Reformna stranka» ima večino in je tako general Riza kan gotov, da bo mogel vstvariti svoj program, ki gre, kakor se zdi, za upostavitev republike v Perziji.

Sanacija Madžarske

Praga, 15. marca. j. Iz Ženeve poročajo tole o madžarskih protokolih: Prvi protokol je političnega značaja in je podpisan od Anglije, Francije, Italije, Rumunije, Jugoslavije in Češkoslovaške. Signatarne države se zavezujejo v njem čuvati politično neodvisnost, teritorijalno nedotaknjenost in suvereniteto Madžarske, pri čemer se Madžarska znova obveže da bo izpolnila vse določbe trianonske pogodbe vključno vojaških klavzul.

Drugi protokol, ki ga je podpisala Madžarska sama, vsebuje obveznost Madžarske, da bo s sodelovanjem Zveze narodov sestavila načrt o finančni reformi, ki zagotavlja uravnovešenje madžarskega budžeta do 30. junija 1926.

ZAKLJUČEK DUNAJSKEGA VELESEJMA.

Dunaj, 15. marca. s. Pomladanski velesejm je bil danes opoldne zaključen. Po dosedaj znanih podatkih je bil uspeh tako z ozirom na število posetnikov, kakor tudi na trgovske zaključke izredno ugoden. Uspele so vse vrste.

Inozemske borze

15. marca:

CURIH: Beograd 7.10, New-York 577.875, London 24.76, Pariz 27.40, Milan 24.72, Praga 16.715, Budimpešta 0.0081, Bukarešta 3.05, Sofija 4.15, Dunaj 0.00815.

TRST: Beograd 28.80 do 29.10, Dunaj 0.0325 do 0.0335, Budimpešta 0.03 do 0.04, Praga 67.60 do 68, Bukarešta 12.25 do 12.75, Pariz 110.50 do 111.50, London 100.25 do 100.50, New-York 23.30 do 23.40 Curih 404 do 408, dinar 28.80 do 29.10, aK 0.0325 do 0.0335, dolar 23.25 do 23.45, carinski franki (20 zlatih) 89.75 do 90.25, uradni tečaj zlate lire 444.954.

BERLIN: Beograd 5.38, Dunaj 6.08, Milan 18.65, Praga 12.21, Pariz 20.05, London 18.05, New-York 4.19, Curih 72.82.

LONDON: Berlin 18.75, Pariz 89.69, Italija 100, Curih 24.67, New-York 428.37 Dunaj 3.05, Praga 148.37.

NEW-YORK: Beograd 123.50, Berlin 22.5, London 428.75, Pariz 475.75, Švica 17.31, Rim 429.06, Dunaj 0.1412, Budimpešta 0.15, Praga 288.87.

Javorina

Javorinsko vprašanje, ki je skoro tri leta oviralo dobre sosedstvene odnošaje med Poljsko in Češkoslovaško, je sedaj, kakor smo že poročali, definitivno rešeno. Svet Zveze narodov je namreč potrdil protokol razmejitvene komisije z dne 11. februarja 1924, po katerem je bila Javorina priznana Češkoslovaški. Z rešitvijo tega vprašanja je nedvomno odpadel eden najneprijetnejših momentov, ki je poslednja leta oviral razvoj prijateljskih odnošajev obeh imenovanih slovanskih, srednjeevropskih držav.

Javorinsko vprašanje ima precej dolgo zgodovino. Kakor znano, je vrhovni svet na mirovni konferenci prvotno sklenil, da se v Tešinu, Oravi in Spišu izvede plebiscit, vendar pa s tem plebiscitom še ni bila določena češkoslovaško-poljska meja. Meja je bila marveč odrejena šele na konferenci v Spaa dne 10. julija 1920, dne 28. julija pa je veleposlaniška konferenca razdelila Tešin, Oravo in Spiš med obe državi tako, da je spiška Javorina z vasjo s približno 450 prebivalci, gozdovi in griči v obsegu 100 km² pripadla Češkoslovaški, ki je nato takoj prevzela Javorino v svojo upravo. Istočasno je veleposlaniška konferenca sporočila razmejitveni komisiji, da naj odredi točno mejo. Poljski zastopnik v tej komisiji je nato meseca marca 1921 ponudil Češkoslovaški za Javorino nekaj poljskih vasi s slovaškim prebivalstvom, česar pa češka delegacija ni sprejela. Pač pa je dr. Beneš pričel takoj direktna pogajanja s takratnim poljskim zunanjim ministrom Skirmuntom, s čemer je soglašala tudi veleposlaniška konferenca. Vendar pa je ta dne 2. decembra 1921 obenem izjavila, da mora njen sklep z dne 28. julija 1920, po katerem je bila Javorina priznana Češkoslovaški, ostati v veljavi. Ako do 15. januarja 1922 med obema državama ne bi prišlo do direktnega sporazuma, potem naj komisija določi definitivne meje. Stvar pa se je ponovno zavlekla in je bil termin za določitev meje celo dvakrat odložen.

Končno je nastopil majhen preokret v poljsko korist. Dne 13. novembra 1922 je namreč veleposlaniška konferenca spremenila svoj prvotni sklep in izjavila, da mejne črte, določene na njeni konferenci 28. julija 1920, ni smatrati za definitivne, ampak je obvezna samo razmejitev v smislu severske mirovne pogodbe. Ker pa Poljska te pogodbe še ni ratificirala, si je pridržala pravico, da skuša izpremeniti mejne črte v Tešinu, Oravi in Spišu. V tem se je spor med obema državama tako poostril, da se je končno meseca julija 1923 veleposlaniška konferenca obrnila na Svet Zveze narodov z vprašanjem, ali je javorinska meja že ugotovljena ali ne. Svetu Zveze narodov je bila priznana tudi pravica, da se obrne na mednarodno sodišče v Haagu in da ga vpraša za njegovo mišljenje. Mednarodno sodišče v Haagu je nato odgovorilo, da smatra vprašanje razmejitve med Poljsko in Češkoslovaško rešeno že s sklepom veleposlaniške konference z dne 28. julija 1920. To je pomenilo toliko, kakor potrditev češkega stališča, nakar je tudi Svet Zveze narodov izjavil, da se mora protokol, ki ga je prejela razmejitvena komisija 11. februarja 1924, smatrati kot temeljni del mirovne pogodbe.

S tem je bila Javorina definitivno priznana Češkoslovaški, čeprav razmejitev v podrobnostih še vedno ni izvedena.

Proglas bivšega kalifa

v Švici zastopnike velikih evropskih agentur Havas, Reuter in Wolff in jim izročil proglas, ki ga je namenil vsem muslimanom na svetu. Proglas se glasi:

«V imenu milostljivega in usmiljenega boga sem odpotoval iz drage domovine radi sklepa, ki ga je napravila sodrga republike Turške, ki hoče odpraviti sveto institucijo kalifata. Zato iz te gostoljubne države (Švice) kot pregnanec naslavljam to poslanico vsemu muslimanskemu svetu, ki ga očetovsko in odkritosrčno pozdravljam. Brezbožni sklep večine turške narodne skupščine je v protislovju z duhom islama in z njegovimi interesi. Razun tega je ta sklep inkompatibilen s pravnega stališča, ker narodno predstavništvo, ki ga je izvolil plemeniti turški narod, ima temeljito načelo, da v soglasju s slavnim islamom in narodnimi tradicijami vzdržuje in podpira sveto institucijo kalifata. Smatram, da je moja dolžnost sporočiti danes vsemu muslimanskemu svetu, da smatram ta svetoskrunski in nečuveni sklep za neveljaven in da prehajam preko njega, kakor bi ga sploh ne bilo.

Z enodušno privolitvijo muslimanskega sveta sem bil pred enim letom izvoljen za vrhovnega poglavarja Islama in to vzvišeno funkcijo sem izvrševal v soglasju s težnjami in željami Islama. Brezbožna turška republika je poskušala da mi z uzurpacijo in brez vsake pravice odvzame to funkcijo in zato se sklicujem na muslimanski svet, smatrajoč, da ima on edini eksekutivno oblast za odločanje v tem vprašanju. Zato pozivam vse poglavarje in predstavnike muslimanskega sveta, da delajo na tem, kako bi čim prej bil omogočen veliki kongres celega Islama, da dosežejo odločitev, ki bo najprimernejša za rešitev sedanjega položaja.

Brez vseh sredstev, razun duhovne solidarnosti, ki mi jo je muslimanski svet izkazal, kličem blagoslov Vsegamogočnega na naše nadaljne delo v upanju, da bo končni uspeh naše svete stvari brezpogojno dosežen.»

Territet v Švici, dne 13. marca 1924.

Abdul Medžid kalif.

Špiritova afera na Sušaku

Prijedinjenje Delte, Bankina ter Zameta Jugoslaviji je povzročilo afero, ki dviga vedno več prahu. V smislu mednarodnega prava preide z inkorporacijo teritorija prebivalstvo brez nadaljnega (ako niso stipulirane posebne izjeme) v državljanstvo nove države, katere zakoni se avtomatično razširijo na novo ozemlje. Tako je naravno na preidejo avtomatično v območje nove države tudi premičnine brez ozira na to, ali veljajo sicer za prenos teh premičnin iz enega ozemlja v drugo kakšni posebni predpisi.

Ta pravni položaj so porabili razni špekulanti, ki so iz Reke nagromadili na Delti, Bankinu in v Zametu ogromno blaga, ki bi naj z inkorporacijo teh krajev avtomatično brez carine prešlo v Jugoslavijo. V to svrho se je organizirala velika družba raznih afaristov, ki so izvršili ta posel pod vodstvom reške podružnice Banca comerciale Triestina in zagrebške «Industrije žeste d. d.» Ta družba je spravila tik pred laško evakuacijo na Delto, Bankin in v Zamet 32 vagonov alkohola in 20 vagonov vina, neki Dalmatinec Radovani pa še povrh 15.000 paketov igralnih kart.

Toda špekulacija se ni posrečila. Carinske oblasti so se postavile na pravilno stališče, da je prosti prehod nepremičnin v območje države dovoljen le, če gre za obljudene kraje in za normalno svojino novega prebivalstva. Delta je v stvari le prostor za skladišča in Bankino je obrežna cesta, Zamet pa je vas, katere prebivalstvo ne trguje niti s špiritom, niti z vinom in še manj z igralskimi kartami. Oblasti so zato odredile, da se morajo te ogromne zaloge zacariniti. Gre pri tem za ogromne vsote mnogih milijonov. Ta odredba je bila ne le s fiskalnega, temveč tudi z narodno-gospodarskega stališča upravičena. Špekulanti, ki so hoteli blago spraviti brez carine v Jugoslavijo, seveda niso imeli namena, prodajati špirit in vino po znatno nižjih cenah, temveč so hoteli «zaslužek» spraviti v svoje žepe. To se pravi, da bi s pomočjo države in brez haska za prebivalstvo občutno oškodovali domačo industrijo.

Proti pravilnemu stališču oblasti pa je sedaj pričela velikanska intervencijska akcija, katere cilj je ta, da naj bi se v Beogradu izdejstvoval sklep ministrskega sveta, ki naj bi razveljavil dosedanje ukrepe carinskih oblasti, s katerimi je soglašalo tudi ministrstvo trgovine. Baje so «podjetniki» dali v to svrho na razpolago 2,200.000 Din in izročili akcijo bivšemu ministru drju Gjivu Supilu.

Bil bi pač največji škandal, ako bi se posrečila akcija, ki gre direktno za tem, da se oškodujejo državni in splošni gospodarski interesi v prilog nekaterim zaslužka željnim špekulantom.

Kaj bo z mariborskim gledališčem

Maribor, 15. marca.

Poročali smo pred tedni o gledališki anketi, katero je sklical mariborski župan Grčar v magistratno dvorano. Takrat smo zborovali pod vtisom porazne vesti, da je finančno ministrstvo vstavilo v proračunu za Maribor komaj 100.000 Din subvencije, ki ne zadostuje niti za en mesec, ker ima mariborsko gledališče pri vsej svoji skromnosti in štedljivosti brez investicij 140.000 dinarjev mesečnih izdatkov. Navzoč je bil tudi veliki župan dr. Ploj in dva poslanca SLS, ki sta obljubila v Beogradu vse potrebno ukreniti, da dobi gledališče vsaj izrednim potom primerno podporo. Nad 60 narodnih, kulturnih in stanovskih organizacij je potem skupno z občino podpisalo spomenico, ki je bila v obliki peticije vložena v narodni skupščini. Uspela pa kljub temu ni, finančni minister je pristal le v povišanje na 200.000 Din, kot smo pred par dnevi zvedeli iz časopisov. Druga, enaka velika oblastna gledališča, n. pr. Split Skoplje, Sarajevo pa so dobila milijonsko subvencijo.

Mariborsko gledališče, ki ima že svoje večdesetletne tradicije, in je, tako v narodno-kulturnem, ter v državnem interesu radi obmejne pozicije Maribora izhodišče kulturnega življenja za celo oblast in državne ideje ob meji, — to gledališče je finančni minister Stojadinović za enkrat ubil. Posledice so nedogledne.

Naš intendant dr. Brenčič je včeraj sklical zopet reprezentante oblasti in drugih korporacij, da se posvetujejo, kaj sedaj? Prišel je tudi veliki župan dr. Ploj, ki se je pravkar vrnil iz Pariza. Obupna slika, ki jo je razgrnil intendant o gmotnem stanju gledališča, je uplivala deprimujoče in izzvala tm večje ogorčenje, ker so si bili vsi navzoči kritiki in drugi prijatelji gledališča edini v sodbi, da je dosegla mariborska opera, kot tudi drama nepričakovano umetniško višino, ki privablja tudi stalno dober obisk gledališča. Toda z zasebno akcijo krize ni mogoče sanirati. Razni govorniki so tudi ponovno konštatirali, da so ostale obljube SLS poslancev le prazne besede, ki jih ne more olepšati niti dr. Koroščeva karta intendantu o njihovem velikanskem zanimanju za gledališče. Maribor najbolj občuti, da v Beogradu nima zastopstva. Noben SLS poslanec ni spregovoril besede, ko je prišla peticija v skupščino.

Pri dveurnem razpravljanju so se sprožili razni načrti, končno pa so si bili vsi edini, da ni druzega izhoda kot državna pomoč, drugače pa bo treba igralce odpustiti in gledališče zapreti, nakar že težko čakajo Nemci, katerim na ljubo je po mnenju vseh navzočih vlada svojo subvencijo tako skrčila, da bi lahko Nemci brez direktne vladne pomoči zopet prišli v svoje gledališče. Včerajšnji zbor je sklenil poskusiti še zadnje korake, da prepreči to narodno-kulturno sramoto in se je v to svrho izvolil poseben odbor pod predsedstvom velikega župana dr. Ploja. Upajmo, da bo imel kaj uspeha!

Politične beležke

+ **Kaj je z revizijo ustave?** vprašuje zagrebška klerikalna «Narodna Politika» in se čudi, da se v opozicijskem bloku nič ne govori o njej. Seveda, pravi, jedro bloka tvorijo demokrati, ki še vedno tekmujejo z radikali, kdo je večji «centralist». Za podlago sporazuma je bil vzet znani Marinkovićev projekt o širokih samoupravah. Toda ta *projekt se prav dobro ujema z vidovdansko ustavo!*... In to hrvatskim klerikalcem ni po volji. Oni za vsako ceno hočejo revizijo ustave in avtonomijo. Menda zato, ker jim je Radić itak pobral vse mandate in tudi volilce, zato pa zdaj verifikacijo radićevskih mandatov proglašajo kot zmagoslavje — Hrvatske Pučke Stranke in njene «politike». Sodbo svojih zagrebških sorodnikov o pomenu Marinkovićevega projekta naj si zapišejo za ušesa naši klerikalci, ki trdijo ravno nasprotno.

+ **O stanju državne blagajne** navaja beograjska «Pravda»: Med političnimi krogi se razpravlja, zakaj Pašić v sedanji situaciji ne da ostavke in kaj naj pomeni žurjenje vlade s proračunom. V takih razgovorih se ugotavlja, da Pašić ne demisionira, dokler ne bodo s proračunom krite vse potrošene vsote, za katere ni bilo kritja. Trdi se tudi, da so mnoge postavke novega proračuna že potrošene in se celo te dni sklepajo rešitve a konto novega proračuna. Splošno mnenje je, da bi opozicijski blok v slučaju prevzetja vlade našel vse blagajne prazne, osobito še blagajno primerja Pašića, ki je baje potrošil že ves svoj dispozicijski fond. Mogoče je, mogoče ni.. vsak štab čuva ob umiku svoje «kase».

+ **Drugo izdajstvo Hrvatske.** Sotrudnik «Pokreta» je — bržčas tako za kratek čas — intervjuval nekega vodilnega frankovca. In ta ultrarepublikanski rodoljub je o položaju dejal: «Zdaj se topi vaša jugoslovenska duša! Verifikacija radićevskih mandatov pa je drugo izdajstvo Hrvatske. Prvo so zagrešili oni, ki so šli v Beograd kot delegati Narodnega Veća; toda sedanje radićevsko izdajstvo je mnogo hujše in usodnejše. Radić je prodal Hrvatsko samo zato, da ne pride v zapor in da se čimprej lahko vrne domov. Hrvatska je bila že mnogokrat (n. pr. stalno od frankovcev) izdana in prodana i za denar i za koncesije, toda tako po ceni kakor zdaj, tega pa še ne! Jadna Hrvatska, a konec to vendar še ni! Še ostane nekaj ljudi, ki so patrioti in mnogo dražji kakor Radić...» Vsaka opereta ima nekaj sentimentalne komike, kadar h kraju gre, pa tako tudi zagrebška, republikanska.

Iz demokratske stranke

Danes se vrše občni zbori in sestanki v sledečih krajih:

V Tržiču ob 10. dopoldne. Delegat iz centrale dr. Puc.

V Hrastniku ob 3. pop. občni zbor. Delegat Majcen.

V Dolenjem Logatcu ob 2. pop. občni zbor. Delegat ravn. Anton Jug.

V Mostah pri Kamniku ob 2. pop. javeni politični razgovor. Vodi dr. Ivo Potokar.

V Žužemberku sestanek ob 2. pop. Vodi notar A. Carli.

Na Jesenicah občni zbor ob pol 3. pop. v restavraciji pri Humru.

IZ ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV:

Na Bevkah predavanje g. nadzornika Črnagoja: «O sadjarstvu».

V Zagorju ob Savi predavanje g. St. Bajiča: «O socijalizmu i demokratizmu.»

V Šiški predavanje g. dr. Čadeža: «O skrivnostih elektrike.»

Na Vrhniki nad Ljubljano predavanje g. prof. Pavliča: «O verstvu in bogovih pri starih narodih.»

V Bregani pri Brežicah predavanje g. živinozdravnika Pestotnika: «O nalezljivih boleznih in o prvi pomoči pri živini.»

V Mengšu pri Domžalah predavanje g. J. Zupančiča: «O kmetijstvu.»

V Hrastniku predavanje g. Cimermana: «O davkih in taksah.»

V Mostah pri Domžalah predavanje g. J. Zupančiča: «O kmetijstvu.»

JDS v mariborski oblasti. Danes, v nedeljo se vršijo v marib. oblasti sledeči demokratski shodi: Žetale, javni shod po prvi maši. Lemberg, javni shod ob 14. Dramlje, javni shod po maši. Ponikva ob južni železnici, javni shod po prvi maši. Celje, seja srezkega odbora ob 14. v Rdeči dvorani Narodnega doma.

Hrastniške člane JDS obveščamo, da se vrši obenem z današnjim shodom tudi občni zbor krajevne organizacije s poročili predsedstva in volitvami novega odbora. Shod in občni zbor se pričneta radi obširnega sporeda točno ob treh popoldne. — Odbor.

Gospodarstvo

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Včeraj se je vršila pod predsedstvom dr. Karla Trillerja bilančna seja upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, na kateri je bila odobrena poravnateljstvu predložena bilanca zavoda za leto 1923.

Bilanca izkazuje v vseh panogah poslovanja napram letu 1922 znaten napredek kljub hudi denarni krizi, v kateri se je nahajalo tekom celega leta celokupno gospodarstvo v naši državi.

Skupni promet banke v minulem letu je presegal znesek 28 milijard dinarjev, blagajniški promet pa je dosegal skoro znesek 12 milijard dinarjev.

V naslednjem navajamo nekoliko številk iz bilance zavoda za leto 1923 in za leto 1922 (v oklepajih):

Od celokupnih aktiv banke v znesku 422,000.000 dinarjev (383,000.000 dinarjev) odpade na blagajno 11,600.000 dinarjev (13,200.000 dinarjev), na valute 360.000 dinarjev (520.000 dinarjev), na menice in devize 41,000.000 dinarjev (47 milijonov dinarjev), na vrednostne papirje 19,400.000 dinarjev ((21,200.000 dinarjev), na predujme na papirje 14 milijonov dinarjev (19,000.000 dinarjev), na dolžnike 297,000.000 dinarjev (250,000.000 dinarjev), na realitete 18,000.000 dinarjev (3,000.000 dinarjev), na konsorcijalne račune 9,300.000 dinarjev (8,800.000 dinarjev) in na druga razna aktiva 10 milijonov dinarjev (19,000.000 dinarjev).

Med pasivi so izkazani delniška glavnica z 49,999.950 dinarji (20,000.000 dinarji), rezervni fondi z 7,000.000 dinarji (15,400.000 dinarji: v letu 1923 zmanjšano vsled prenosa 12,500.000 dinarjev iz računa rezerv na račun delniške glavnice), pokojninski fond z 2,000.000 dinarji (1,500.000 dinarji), vloge na knjižice in na tekočem računu z 100,000.000 dinarji (isto), razni upniki z 232,000.000 dinarji (211,000.000 dinarjev), trate in lastni akcepti z 8,500.000 dinarji (8 milijonov 800.000 dinarjev), ostala pasiva z 14,000.000 dinarji (23,000.000 dinarji).

Izkazani čisti dobiček za poslovno leto 1923 znaša 8,210.756.14 dinarjev napram 4,240.970.— v letu 1922.

Na bilančni seji upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke se je sklenilo predlagati občnemu zboru, ki se vrši dne 5. aprila ob 16. uri popoldne v bančni dvorani v novi palači Ljubljanske kreditne banke, izplačilo 12 odst. dividende v znesku 18 Din (17 Din za leto 1922) na vsako delnico po 150 Din nominale (100 Din nom.), dotirati redni rezervni sklad z zneskom 409.228 Din, dodeliti posebnemu fondu za dubiozne kontokorentne terjatve 2,000.000 Din ter poleg statutarnih tantiem nakloniti kot dotacijo bančnemu pokojninskemu fondu 250.000 Din določiti za izpl. bil. remuneracije uradništvu 250.000 Din in prenesti na novi račun 111.458.14 Din.

Narodna banka SHS

Stanje 8. marca 1924.

Aktiva (v milijonih dinarjev; v oklepajih spremembe napram stanju 29. februarja): kovinska podloga 432.9 (— 3.2); posojila 1439.3 račun za odkup kronskih novčanic 1208.2; račun začasne zamene 387.9; državni dolg 2961.6; vrednost državnih domen, založenih za izdajanje novčanic 2138.3; saldo raznih računov 106. Skupno 8675.1.

Pasiva: vplačani del glavnice 22.4; rezervni fond 5.3; novčanice v obtoku 5704.0 (+ 26.8); državni račun začasne zamene 387.9; terjatve države po raznih računih 20.3 (+ 20.3); razne obveznosti 346.0 (— 111.6); terjatev države za založene domene 2138.3; nadavek za nakup zlata za glavnico in fonde. — Skupno 8675.1.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (15. t. m.). Pšenica: baška, 79 do 80 kg, 2 odst., 1 vagon 332.5; baška, 79 do 80 kg, 5 vagonov 327.5. Ječmen: jari, 67 kg, duplikat kasa, 1 vagon 325. Turščica: baška, 8 vagonov 247.5 do 250; postaja Kelebija, 9 vagonov 255; duplikat kasa, 30 vagonov 245 do 260; franko Indjija, 5 vagonov 260. Fižol: baški, beli, en četrt vagona 690. Moka: «Os», 520; «Oss», paritetа Zenta, 1 vagon 510; «Oss», duplikat kasa, 2 vagona 530; «6», 1 vagon 320; «8», 1 vagon 200. Otrobi: baški, Novi Sad, 100 odst. kasa, 1 vagon 210. Tendenca nespremenjena.

= **Celjska posojilnica, d. d. v Celju** ima redni občni zbor dne 31. marca ob 18. uri v sejni dvorani Narodnega doma v Celju.

= **Dobave.** Dne 20. marca se sklene pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani dne 21. marca pri komandi vojnega okruga v Mariboru, dne 22. marca pri komandi vojnega okruga v Celju, dne 24. marca pri komandi mesta v Ptuju in dne 26. marca pri komandi mesta v Dravogradu direktna pogodba za dobavo mesa za posamezne garnizije. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje dobavo 2000 komadov «Staubscheiben-lederette», normalnega tipa in dne 18. marca dobavo 150 komadov verig za ročice z spenjači in 150 komadov verig za ročice brez spenjači. Pogoji se nahajajo na vpogled pri ekonomskem odelenju Direkcije državnih železnic v Ljubljani, Gosposvetska cesta, vsak delavni dan od 10. do 12. ure.

= **Sodelovanje zagrebške Trgovske in obrtniške zbornice pri trgovinskih pogajanjih z Italijo.** Na predstavko zagrebške zbornice, v kateri je poudarjano, da v delegaciji za sklenitev trgovinske pogodbe z Italijo niso zadostno zastopani predstavniki vseh panog gospodarstva iz Hrvatske, je prometni minister kot zastopnik ministra za trgovino in industrijo odredil, da se pokliče k sodelovanju pri trgovinskih pogajanjih z Italijo in pri izdelavi nove občne carinske tarife predsednik zagrebške zbornice g. Vladimir Arko. G. Arko je bil obenem pooblaščen, da si po lastnem razsodku izbere pomočnike in eksperte.

Domače borze

15. marca:

ZAGREB. V današnjem prostem prometu v efektih ni bilo poslovanja. Bilo ni ne ponudb ne povpraševanja, izvzemši vojno škodo, ki je notirala 153 do 154. — V devizah je bila tendenca čvrsta in je prišlo do nekaj zaključkov v Dunaju po 0.11525, v Londonu po 350, v Italiji po 349 do 350. Za blago so se kazneje čulo nastopne taksacije: Dunaj 0.1155, Italija 349, London 349, New-York ček 81 in tri osminke, Pariz 390, Praga 237, Švica 1500.

Sokol

Ljubljanska Sokolska župa izda v par dneh obvezne **vaje za III. pokrajinski slet v Zagrebu v slovenski terminologiji z nekaterimi pojasnili za člane, članice ter moški in ženski naraščaj. Vaje se dobe po 5 Din pri Sokolski župi Ljubljana, Narodni dom.**

Prosvetni in telovadni večer Sokola I. Vsak pokret Sokola I., naše najbolj borbene sokolske organizacije, terja v sedanjih razmerah uvaževanje in naklonjenost sokolske javnosti. S tega vidika nas sinoči ni zadovoljilo, da njegova akademija, obetajoča mnogo po programu samem, ni napolnila unionske dvorane nabito do zadnjega kota. Obisk je bil seveda vseeno zelo lep, razpoloženje navdušeno, celotni uspeh prav zadovoljiv. Točka za točko je vzbujala obilo pohvale; operni solisti ga. Lewandovska ter gg. Zathey in Burja, ki so se ljubeznivo odzvali sodelovanju, vsi sijajno disponirani, so bili nagrajeni z burnim aplavzom in so morali dostavljati. Ob klavirju jih je vestno spremljal g. prof. Ruč. Telovadne točke, zapored izpričujoče prizadevno vnemo in estetično smotrenost so opravili: ženski naraščaj z ljubko rajalno ritmično igro, moški naraščaj s skupinskimi vajami, članice z živahnimi rajalnimi vajami in v drugem delu z apartnimi vajami z raketi. Člani so predvsem izvajali kombinirane raznoterosti v prostih vajah, posebno bravurozno pa se je odrezala vrsta izbranih telovadcev na drogu. Akademija je bila srečno zaključena s skupinskovajo članov kot metalcev z diski in je v vsej publiki zapustila smisel fine telovadne estetike in visoke telesne kulture, ki jo gojijo požrtvovalni voditelji Sokola I., posebno še načelnica s. Anuška Cigojeva. Majčkena smola, ki se je tuintam vmes pojavila, nikakor ni motila celotne harmonije. Vrzeli med poedinimi točkami je pridno izpolnjeval društveni orkester. Publika, med katero smo opazili tudi obilo odličnih javnih in vojaških funkcijonarjev, je bila vrlo zadovoljna; da bi bil tudi Sokol I., je naravno želja vsakega «Taborjana».

Sport

Lask (Ljubljanski akademski sportni klub) je imel včeraj na univerzi svoj občni zbor, na katerem je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik F. Zadnek, podpredsednik B. Djukić, tajnik St. Maček, blagajnik M. Pust, gospodar G. Kump; načelnik nogometne sekcije N. Buljević, lahkoatletske sekcije L. Kandare, zimsko sportne B. Hartman, plavalne F. Meihsner, damske Božena Zajc; revizorja P. Lavrenčič in L. Zupančič; častni sod: dr. M. Dolenc, dr. I. C. Oblak, dr. Krejči, inž. Guzelj, O. Planinšek. O poteku občnega zbora bomo še poročali.

Sobotni nogomet na Dunaju. V soboto sta bili odigrani dve prvenstveni tekmi I. razreda. Boj med Vienno in Admiro, ki je končal s pičlo zmago 1 : 0 (0 : 0) za prvo, je prinesel Vienni prvo mesto z 21 pred Amateurji z 20 točkami. Vienna je bila v premoči, vendar je slabo streljala. V drugi je Ostmark nepričakovano porazila Slovana z 1 : 0 (0 : 0).

Moštvo Ilirije za današnjo pokalno tekmo s Primorjem je postavljeno takole: Miklavčič - Dolinar, Beltram - Grilc, Lado, Milan - Zupančič, Učak, Oman, Pammer, Vidmajer. Hus je dobil na zadnjem treningu poškodbo in za današnjo tekmo ne pride v poštev.

LNP. — Za današnjo pokalno tekmo uporablja SK. Primorje malo garderobo (bivšo Slovanovo), SK. Jadran garderobo na kegljišču, SK. Hermes oskrbi garderobo sam. — Tajnik.

S. K. Primorje obvešča igralce, ki nastopijo pri današnji tekmi, da je za oblačilnico določena gostilna «Celarc».

Znižane vstopnice za današnji nogometni tekmi Ilirija : Primorje in Hermes : Jadran za dijake in vojake (po 4 Din) se izdajajo edinole v predprodaji v trafiki Sever, Šelenburgova ulica. Pri blagajnah na igrišču se znižane karte ne izdajajo. Pričetek tekme Ilirija : Primorje ob 14, druga tekma se prične ob 15.40.

Naši kraji in ljudje

Misijonska blaznost in „Jutro“ ter „Domovina“

SLS je znova dala signal duhovščini, da mora zlasti po misijonih voditi boj proti «Jutru» in «Domovini». Brezbožni duhovniki trdijo po prižnicah in spovednicah, da ima «smrtni greh», kdor naroča in čita naša dva lista. Obenem se vrši pritisk v korist klerikalnemu časopisju. Kako žalostno znamenje za «katoliški» tisk, ako se mora za reklamo proti nam in zase poslužovati vere, prižnice in spovedi!

Ali ni to žaljenje vere in pravi božji sop, ako se spoved spravlja v zvezo s agitacijo za klerikalna podjetja?

Naši prijatelji radi blazne klerikalce agitacije niso omagali. Nasprotno: ravno zadnji mesec je število naročnikov «Jutra» in «Domovine» krepko narastlo. To je pravi odgovor škofovi agitaciji. Mi pa prosimo vsakogar, ki mu duhoven reče, da je čitanje «Jutra» ali «Domovine» verski prestopek, naj mu v obraz pove v našem imenu, **da je lažnivec, ki sam ne verjame tega, kar govori.**

Javite nam imena takih lažnikov, da jih pribijemo javno in da jih označimo tako, kakor jim gre.

Treba pa, da sprejmemo na celi črti boj, ki se nam je znova napovedal: Vsak naročnik daj svoj časopis naprej drugim v čtivo. Vsak naročnik pa naj smatra še za svojo dolžnost, da pridobi par novih «Jutrovcev» in «Domovinašev».

Mi ne bomo omagali in preko kopic gnoja, ki ga sipljejo nevredni duhovniki pred nas, bomo izšli še jačji v boju za naš narod, za resnico, za svobodo po načelu: **Svoboda, enakost, bratstvo!**

V Ljubljani, 15. marca 1924.

«Jutro» in «Domovina».

Težak incident na meji

Italijanski financarji vdrli v Hotederšico. — Bili pregnani. — Italijanski kapetan aretiran.

Logatec, 15. marca.

Včeraj opoldne se je zgodil v Hotederšici težak incident med italijanskim vojaštvom in našimi obmejnimi organi. Kakor znano teče meja tik ob vasi Hotederšica in reže cesto proti Godoviču. Tam stojijo italijanske finančne čete pod poveljstvom kapetana. Včeraj opoldne so italijanski financarji naenkrat prekoračili granico ter se zagnali pod vodstvom svojega kapetana v Hotederšico. Obkolili so gostilno «Jugoslavija» in nekaj njih je vdrlo v hišo češ da morajo aretirati in odgnati posestnika-gostiničarja in njegovega sina. Prebivalstva v Hotederšici se je polastila panika in zavladala je splošna zmešnjava. Alarmirana je bila orožniška postaja in naši orožniki so skupno s finančnimi stražniki še pravočasno nastopili z vso energijo. Njihovi treznosti se je zahvaliti da ni prišlo do krvavega spopada. Italijanski organi, videč ostri nastop naše čete, so se pričeli umikati ter so še pravočasno zbežali nazaj čez mejo. Pri gostilni je ostal le kapitan z dvema stražnikoma. Vsi trije so bili aretirani ter jih je orožništvo odgnalo v Logatec.

Ogorčenje v Hotederšici je ogromno in prebivalstvo nujno zahteva energične zaščite ter zadovoljščine.

Zvečer nam še poročajo iz *Logatca:* Po izpovedbi kapetana italijanske finančne straže gre za tihotapsko afero. Italijanski financarji so zasledovali omenjenega gostiničarja in njegovega sina ter so pri svoji vnemi prekoračili granico. Gostilna «Jugoslavija» ni daleč od meje črte. Italijanski kapetan in oba stražnika so bili nato izpuščeni ter so se vrnili v Italijo. Vlada je o incidentu obveščena ter je pričakovati da vloži protest, ker gre očividno za *namerno* prekoračenje granice in poskus kršenja naše suverenitete.

„Stari liberalec Franc Jožef“

Začetkom svetovne vojne so vojni hujskači širili med ljudstvo gorenjo sliko, ki predstavlja cesarja Franca Jožefa kako «moli za blagor narodov». Še vsem je v spominu ta slika, kakor tudi neskončna slava in hvala, ki jo je bil deležen Franc Jožef I. od strani slovenskih klerikalcev. Avstrijske škofovske tiskarne so celo izdajale molitvenike za vojake, v katerih so ubijali bogaboječim vernikom v glavo, da je Franc Jožef «vzor prave, nehlinjene pobožnosti in spoštovanja do svete cerkve in do njenega vidnega poglavarja na zemlji, rimskega papeža.»

Ob njegovi smrti so pisali klerikalni listi da je ljubil Franc Jožef «nevesto Kristovo, sveto Cerkev, kakor ljubi otrok svojo mater». Pozivali so ljudi, češ: «Zalujte milijoni njegovih zvestih podanikov, padite na kolena, verniki, in spremite s svojimi molitvami dušo cesarja Franca Jožefa pred prestol Boga vsegamogočnega.» V Avstriji pa ni bilo menda bolj vnetega slavilca Franca Jožefa, kakor je bil ljubljanski «Slovenec», ki se je kar po trebuhu valjal v črno-rmenem «zosu».

Dne 14. marca 1924 pa piše isti «Slovenec» v svoji štev. 62, da je bil Franc Jožef I. — *«stari liberalec»*, ki je tudi odgovoren za svetovno vojno. «Saj vemo» — pravi «Slovenec» sedaj — «kako malo, ali nič je imelo ljudstvo odločevati in kako se je svetovna vojna zasnovala zgolj v tajnih kabinetih «brezbožnih zastopnikov internacionalnega velekapitala in protikatoliškega imperializma.»»

Vprašamo le: Ali se «Slovenec» ne sramuje samega sebe, da sedaj on proglaša Franca Jožefa I. za «starega liberalca». Ali se «Slovenec» res ne zaveda, da sedaj samega sebe in vse slovenske klerikalce smrtno obsoja, ko priznava, da je v Avstriji kot slepo orodje Habsburgovcev lagal in varal ljudstvo? Kdo je še tako slep da bi ne videl nepoštenost klerikalne žurnalistike, ki vedno piše le za interese Rima, za interese ljudstva, pa le, če isti ne nasprotujejo interesu Vatikana?

Da vzbudimo klerikalcem nekoliko spomina na zgodovinska dejstva prinašamo gorenjo sliko, ki bo morda vendarle vsaj pri onih pristaših SLS, katerim še ni popolnoma zamrl čut za resnico in dostojnost, obudil toliko vesti, da ne bodo več mirno prenašali falzifikacij, ki jih vsak dan dovoljuje «Slovenec» na račun zaslepljenosti in zabitosti svojih čitateljev.

Nečloveški zločin

Umoril svojo ženo in jo zakopal.

Maribor, 15. marca.

Pred nekako 4 do 5 tedni je nenadoma izginila kočarjeva žena Marija Hircerjeva v Selnici ob Muri. Ljudje so govorili, da je ušla svojemu možu Simonu Hircerju, s katerim ni živela v dobrih odnošajih in se podala v Avstrijo, kakor je to že parkrat storila. Slišati pa je bilo tudi mnenje, da ni izključeno, da je Simon Hircer umoril svojo ženo. Zato so začeli orožniki in sorodniki Marije Hircerjeve poizvedovati po njenem bivališču in so dobili včeraj poročilo, da Marije Hircerjeve niso mogli najti. Radi tega je bilo precej verjetno, da je bila Hircerjeva v resnici umorjena. Takoj so se podali orožniki iz Št. Ilja v Slov. goricah na poizvedovanje in so po napornem iskanju našli Marijo Hircerjevo kakih 50 korakov od njene hiše *zakopano.* Ugotovili pa so tudi, da je bila prvotno zakopana na drugem mestu, na njivi, od koder jo je njen mož Simon očividno zato, ker tega mesta ni smatral za dovolj varnega spravil na kraj, kjer jo je našla orožniška patrulja.

Po dosedanjih ugotovitvah ni dvoma, da je umoril Marijo Hircerjevo njen mož Simon s sekiro, katero so našli orožniki še krvavo v skednju; Simon Hircer je še pred prihodom orožnikov zbežal in ga do danes 15. t. m. niso mogli izslediti. Kaki nagibi so vodili Simona Hircerja do strahovitega zločina, bo mogel navesti edinole on sam.

Zakonca Hircer sta bila poročena malo nad eno leto; umorjena je bila približno 6 mesecev v blagoslovljenem stanu.

Sodna komisija je odšla danes na kraj dejanja, da dožene podrobnosti zločina in način kako je bila umorjena Marija Hircerjeva.

Samomor bivšega podpolk. Serneca v Mariboru

Maribor, 15. marca.

Danes popoldne okrog 17. ure je šel bivši major Pupis obiskat svojega prijatelja Alojzija Serneca, bivšega podpolkovnika v Mariboru. Našel pa je stanovanje zaklenjeno. Ker se kljub dolgemu trkanju ni nihče oglasil je šel po ključavničarja. Ta mu je odprl vrata. Spremljal ju je tudi Pupisov šofer. Pri vstopu se jim je nudil strašen prizor. Sernec je sedel pri pisalni mizi, ves v krvi, mrtev. Na mizi pa je ležalo zaprto pismo, naslovljeno na ženo, ki biva s hčerko nekje na Češkem. Poleg pisma je ležalo nekaj denarja z naročilom, da se izplača njegov dolg v Grajski kleti. Na lice mesta je kmalu došel policijski zdravnik doktor Novak s policijskim nadsvetnikom dr. Kerševanom. Ugotovili so, da se je Sernec ustrelil s karabinko sistema Weiler naravnost v srce. Krogla je prodrla skozi srce in telo v zid, kjer je obtičala. Podpolkovnika Serneca bodo prepeljali na pobreško pokopališče. Pravi vzrok njegovega samomora še ni znan, ker pisma, naslovljenega na ženo, še niso odprli. Domneva pa se, da je imel rajni, ki je bil zadnje čase zastopnik Delniške pivovarne v Mariboru, skrbi radi večje denarne odvznosti in rodbinske diference.

Nečuveno izžemanje

Poročali smo nedavno, povodom škandala na sejmu v Vidmu na Dolenjskem, da se po Sloveniji od sejma do sejma klatijo trije Hrvati (oziroma Dalmatinci), ki se pečajo s tem, da s pomočjo umno izmišljene hazardne igre ciganijo ljudstvo, ki se da privabiti z njihovimi sleparskimi fintami. V dva kroga na mizi, drugega v drugem, postavijo keglje, v prvega 6 malih, v drugega 6 večjih. Nato stavijo na posamezne keglje z večjimi vložki. Kroglica je iz blaga, namazana s kredo. Treba pa je velike spretnosti ali sreče, da se stava obnese. Zato dva igralca privabita ljudi s tem, da stavita visoke vsote in naravno dobita znatne dobitke v blagu, urah itd. in še v denarju. Ko pa ljudstvo začne tej vabi nasedati, se vložki povišujejo od 100 do 1000 Din in izgubljajo vsi po vrsti. Ti trije ptički odnašajo s sejmov ogromne vsote, samo na Vidmu so sejmarje oskubili za približno 75.000 Din. Pojavljajo pa se tudi po gostilnah in se sedaj klatijo po Gorenjskem.

Pozvali smo oblasti, naj se zainteresirajo za navihane tri ptiče.

To se je tudi zgodilo in je roka pravice segla za njimi. Toda nemalo so se začudili varnostni organi, ko jim je vodja dične družbice prezentiral oblastno dovoljenje notranjega ministrstva, s katerim je tem trem ptičkom dovoljeno izvajanje hazardne igre proti prijavi in malenkostni taksi . . . Lepa reč, to! Ampak famozna koncesija notranjega ministrstva še ni vse. Zato je upati, da bo naše podeželsko ljudstvo na naše ponovno svarilo samo onemogočilo trem ptičkom nadaljnje skubljenje in jim pokazalo pot nazaj v domače kraje.

Milček in Mojček

Proces dveh dojenčkov. Ali morajo katoliški starši dati svoje otroke krstiti?

Celje, 13. marca.

Danes se je vršila pri upravnem sodišču v Celju razprava o tožbi dr. Ern. Rekarja, veleindustrijalca na Jesenicah, proti odločbi pokrajinske uprave, oddelek za prosveto in vero v Ljubljani v sledeči zadevi:

Z odlokom od 26. maja 1923 je naročilo okrajno glavarstvo v Radovljici dr. Ernestu Rekarju, da mora dati krstiti svoja dva zakonska otroka ženskega spola Milček in Mojček po r. k. cerkvenem obredu, ker se bi sicer proti njemu postopalo kazensko in se bi uradoma odredil obred krsta potom pristojnega cerkvenega organa. Okrajno glavarstvo je utemeljilo svoj odlok s tem, da v smislu čl. 1 zakona od 25. maja 1868 drž. zak. 49 sledijo zakonski otroci veri staršev, v kolikor oče in mati pripadata istemu veroizpovedovanju, da pa postanejo otroci člani rimsko-katoliške cerkve, je predpogoj obred krsta. V tem smislu je tudi bivše upravno sodišče na Dunaju večkrat razsodilo.

Dr. Rekar se je sklicoval na čl. 12 Ustave, po katerem, da nihče ni dolžen sodelovati pri verozakonskih dejanjih, svečanostih in obredih. Okrajno glavarstvo je odgovorilo, da je vpoštevati izjeme, katere določa navedeni člen in sicer: 1. ob državnih praznikih in svečanostih, 2. v kolikor to odreja zakon za osebe, ki so podložne očetovski, varstveni in vojaški oblasti. Ako torej zakon določa, da sledijo zakonski otroci veri staršev in da morajo po interpretaciji tega zakona otroke krstiti v slučaju, da so katoličani. Vrhu tega pa je treba otroke krstiti v svrho vpisanja v **rojstne matrike (!)**, ker otrok v smislu zakona okrajno glavarstvo ne vodi v evidenci, župni urad na Jesenicah pa da jih zamore šele vpisati po izvršenem krstu.

Priziv drja Rekarja na pokrajinsko upravo je bil zavrnjen, nakar je dr. Rekar vložil tožbo na upravno sodišče. — Utemeljeval jo je s tem, da ne postoji noben zakon, ki bi silil očeta, da bi dal otroka krstiti. Stara avstrijska interpretacija je bila le oportunistična koncesija stališču r. k. cerkve. Tudi kar se tiče vpisovanja v rojstne matrike, lahkoukaže okrajno glavarstvo župnemu uradu, da ima otroke kot r. k. v matrike vpisati.

Razpravi pred upravnim sodiščem je predsedoval predsednik upravnega sodišča dr. Vrtačnik, referiral je upravnosodni svetnik dr. Steska, tožbo pa je zastopal odvetnik dr. Ernest Kalan iz Celja, ki je sklepčno dokazal, da izjemna določba ustave pač daje starišem pravico, siliti otroke k udeležbi pri verskih obredih, da gre torej za vpoštevanje očetovske oblasti, ne nalaga pa starišem koncesije napram cerkvenim predpisom.

Upravno sodišče pa je razsodilo, da se tožba zavrne.

Ker je vprašanje principijelne važnosti in pripusten še priziv na državni svet bo šele ta izrekel končno stališče.

Ako se tudi Državni svet pridruži razlogom političnih oblasti in upravnega sodišča, in ako ostane dr. Rekar trdno pri eksekuciji se ne obnašali z vso spogoslovenskim državljanom tudi versko svobodo, potem bodo lepega dne prišli orožniki po Milčka in Mojčka ter ju eskortirali pred gospoda župnika k — prisilnemu krstu! Delikventa sta stara že več nego leto dni. Zato upamo, da naše politične oblasti ne bodo brez tehtnega pomisleka uporabile prügelpatenta iz leta 1854., ako bi Milček in Mojček pri eksekuciji se ne obnašala z vso spoštljivo udanostjo.

Trgovske informacije iz Italije
dobavlja točno 1084/a
ALOMA COMPANY
Ljubljana, Kongresni trg 3.

Dopisi

RIBNICA. Narodna čitalnica v Ribnici priredi dne 18. in 19. marca v sokolski dvorani pri «Cenetu» dramo v 3 dej. «Golgata».

MUTA. Pred kratkim je obiskal tukajšnje Nemce in posilinemce njihov poslanec Schauer. Zbralo se jih je precej skupaj, mnogi tudi iz gole radovednosti. Bili so pa presenečeni, kajti svojim ušesom niso mogli verjeti, da bo njihov pangerman tako superlativno slavil g. Pašica in ves njegov režim. Končno se je še osmelil g. Draxler, pek in lesni trgovec, največji steber tukajšnje nemškutarije in vprašal g. poslanca zaradi otvoritve nemške šole na Muti, ki je njemu in njemu enakim silno pri srcu. Schauer je pa bil previden, bodisi iz strahu pred nepoklicanimi ušesi ali iz velike servilnosti, v kateri se valja peščica nemških poslancev pred radikalijo. Seveda: načrt s kupljeno hišo gg. Partov in Leitingerja bi jim prav prijal za nemško šolo. Pa bomo že poskrbeli, da se bodo našim Nemcem sline po nemški šoli posušile. Vesto gg. Draxler et comp., da z nemško šolo na Muti nič ni; če vas pa zadolžena hiša tiši, se vam čisto prav zgodi.

Kino Ideal

predvaja v pondeljek 17., torek 18. in sredo 19. t. m. krasno družabno dramo iz višjih krogov

Pot k svetlobi

V glavni vlogi Hanni Reinwald in Fritz Greiner.

Atrakcija! **Prednaznanilo** Atrakcija!

Tibetski volk

Naročite si tudi Vi **grafološko cceno značaja** od priznanega grafologa **Frana Vorščča**, Maribor, Slomškov trg št. 16/d. Mnogo priznanih pisem! — Vpošlje se 20 s črnilom neprisiljeno pisanih vrstic kot pismo in 26 ali 51 Din. 1099/a

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Nedelja, 16. ob 15.: «Mogočni prstan». Znižane cene. Ob 20.: «Kamela skozi uho šivanke». Izv.
Pondeljek, 17.: «Ašantka». F.

Ljubljanska opera.

Nedelja, 16.: «Manon Lescaut». Izv.
Pondeljek, 17.: Zaprto.

Šentjakobski oder v Ljubljani.

Nedelja, 16.: «Te modre oči» in «Ljubosumnost».

Mariborsko gledališče.

Nedelja, 16. ob 15.: «Carostrelec». Kuponi. Ob 20.: «2 × 2 = 5». D. Kuponi.

Celjsko mestno gledališče.

Nedelja, 16. ob 16.: «Mamzelle Nitouche». Izv.
Torek, 19.: «Vzgojitelj Lanovec». A.

Danes dopoldne ob 11. uri se vrši v dvorani Filharmonične družbe vokalno koncertna matineja s sledečim sporedom: 1.) G. Betetto poje arijo iz opere «Turška nevesta» in arijo Figara iz Mozartove «Figarove svatbe». 2.) Ga. Marija Vera recitira Hogojevo «Besedo» in g. Lipah dr. Robidovo Balado o gospodu Joštu, katero improvizira na klavirju g. Marij Kogej, g. Šest recitira orientalsko pravljico o oslu. 3.) Gdč. Vida Jerajeva igra Allegro iz Mendelssohnovega violinskega koncerta. 4.) Ga. Thierryjeva zapoje Dobroničevo Djevojčino nagovarjanje, Lajovičevo «Norčevo jesensko pesem» in Konjevičevo «Pod pendžeri». Predprodaja vstopnic v veži Filharmonije.

Premiera Manon Lescaut

Po Massenetovi, tudi v Ljubljani popularni «Manon» smo slišali sinoči še Puccinijevo. Vsakdo je čul, da je tale «Manon» prava majka Puccinijeve Mimi («Boheme), Chochosane («Butterfly») in celo heroične Florije («Toska»). Že 35-letni Puccini je imel torej čisto samo svoj, tipičen muzikalni stil. Razvijal ga je pač, poglobil in pofinil, a po individualnem značaju je ostal Puccini neizpremenjen.

Mladost, svežost, polnokrvnost, a seveda tudi manjšo izbirčnost kaže to prvo Puccinijevo karakteristično delo. Vse junakinje Puccinijevih oper so iz rodu onih Asra, ki umirajo, ker ljubijo, preveč ljubijo. Najslabša med njimi pa je Manon, lahka po krvi, neznačajna pohlepnica, sladka krasotica, ki menjava vlogo grešnice in spokornice hitreje, nego svoje obleke.

Leta 1919. smo čuli Massenetovo «Manon» z gdč. Thalerjevo in gg. Drvoto, Zatheyem in Levarjem. Deset let starejše Massenetovo delo nego Puccinijevo je sicer muzikalno bledejše, nežnejše a po svojih arijah, zlasti duetih, in po idealiziranem, nestrešjem delanju učinkovitejše. Veselejša, lahkoživejša, po Prevostovem romanu verneje zajeta je Massenetova «Manon», zato pa je Puccinijeva realističnejša, modernejša, mračnejša in tragičnejša.

Je pa ta Puccinijeva mladostna opera po glasbi in dejanju brez dvoma slabša nego zrela, slavna Massenetova. Nič čudnega ni, ako pred leti na dunajski Ljudski operi ni vzdržala konkurence. Treba je bilo šele dunajske Državne opere s prvovrstnimi pevkami in pevci, kakršni so Piccaver, Zec, Lotte Lehmann in drugi, da je zmagovito prodrla 15. okt. 1923. ter se drži z resničnim uspehom še danes.

Po nocojšnji premieri sodeč ne dvomimo, da si pridobi Puccinijeva opera tudi pri nas isto popularnost, ki jo je uživala izvrstno izvajana Massenetova «Manon». Zasluga za to gre v prvi vrsti gdč. Zikovi, g. Šimencu, g. Cvejiču, g. Zupanu in g. ravnatelju Rukavini.

Predstava je bila v vsakem pogledu dovršena, prav dobro naštudirana, lepo izrežirana ter okusno opremljena. Po 1. dejanju še rezervirano se držeča publika se je po močnem 2. dej. ogrela in ohranila napeto zanimanje do zaključka. Viški opere so prekrasni duети gdč. Zikove in g. Šimenca v 1., 3. in 4., zlasti pa v 2. dej. ter mogočni ansambl koncem 3. dej. Delo je za soliste, zbor in orkester težko in naporno. Vsem pa gre priznanje, da so izvajali svoje uloge izvrstno. Tudi stranske partije so docela uveljavili g. Šubelj, Mohorič, Perko ter gdč. Saxova. Tako so bili poklonjeni šopki in venci ter brezkončni aplavzi koncem dejanj resnično zasluženi. O oburi in librettu izpregovorimo kaj več pa ne prizi. Za nocoj zadoščaj konstatacija, da je noviteta uspela popolnoma in močno ugajala.

Giacomo Puccini
komponist opere „Manon Lescaut“

Mariborčani v Ljubljani. Kakor že javljeno poseti pevski zbor Glasbene Matice v Mariboru v ponedeljek dne 24. tega meseca Ljubljano ter priredi tu vokalni koncert, na katerem bode izvajal celo vrsto moških in mešanih zborov iz jugoslovanske glasbene literature. Pevski zbor šteje 95 članov in članic ter stoji pod vodstvom svojega zborovodje ravnatelja. Topiča. Ljubljansko občinstvo opozarjamo na ta prvi oficijelni obisk bratskega društva iz Maribora ter želimo, da se v velikem številu odzove njegovemu povabilu ter poseti koncert. O zboru samem gre najboljši sloves ter ga smemo brez dvoma prištevati k najboljšim slovenskim pevskim zborom. To dokazujejo njegovi izbrani sporedi in izredni uspehi, katerih je bil deležen do sedaj še na vsih svojih koncertih. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Spored III. simfoničnega koncerta Muzike Dravske divizijske oblasti pod vodstvom dr. Čerina v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer v Unionski dvorani: 1.) Bedřih Smetana: a) Overtura Libuša, b) Simfonična pesem Valenštajnov tabor (orkester), c) Večerne pesmi, poje gdč. Zikova, d) Nagovor kralja iz opere Dalibor, poje g. Cvejič. 2.) Milenko Paunović: Jugoslavenska simfonija v 3 stavkih. Protektorat tega koncerta je prevzel generalni konzul Češkoslovaške republike dr. Otokar Beneš. S tem koncertom so zaključene slavnostne prireditve v proslavo 100letnice rojstva Bedřiha Smetane. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Matineja Glasbene Matice v Celju se vrši na splošno željo v sredo, dne 19. tega meseca ob pol 11. uri dopoldne, pri kateri sodeluje celjski komorni kvartet in ga. Mirca Sancinova. Spored objavimo.

Smisel proučavanja umetnosti. V soboto zvečer je imel na ljubljanski univerzi prof. dr. V. Molé predavanje o enotnosti stila in kulturnega stanja dobe ter o umetnosti kot izrazu življenjskega nazora. Predavanje je bilo po številu predzadnje v letošnjem ciklu Umetnostno-zgodovinskega društva. Bilo je dobro obiskano; poslušalci so g. predavatelju sledili z zanimanjem in pridom. — Prihodnjo soboto, 22. t. m. predava dr. Mesesnel o našem razmerju do umetnosti. S to temo se letošnji «Uvod k umevanju umetnosti» zaključi.

Domače vesti

FRANCKOVA CIKORIJA.

Kuha se, nekaj se kuha, Piše se in govori o opozicijskem bloku. Ker v dobi demokratizma ne gre prezirati mnenja najmlajših, evo par koncev iz naših tednikov:

«Na predvečer velikih dogodkov čakajmo z novimi gesli in novim programom pozitivnega dela, ki bodi osredotočeno v idejah človečanstva, socijalne pravičnosti, prave svobode in enakosti, resničnega demokratizma in slovenstva, katere ideje zamoremo edino v samoupravni, federalistični državi, oziroma republiki oživotvoriti.» («Murska Straža».)

«Meščanskim blokom se mora zoperstaviti v obrambo napredka in ljudskih interesov delavsko - poljedelski blok, Blok Dela nasproti Bloku Kapitala, Blok Dela nasproti Bloku Fraz, Blok solidarnosti in bratstva nasproti bloku plemenskega sovraštva in deklasirane mrižnje!» («Delavske Novice».)

«Kadar bo delovno ljudstvo osvobojeno demagoških gesel, kadar bo znalo ločiti med luliko (od lule?) in zrnom, takrat bo nemogoče slepomišiti meščanskemu razredu in odrešenje vseh, ki trpe, bo tukaj!» («Nova Pravda».)

Pa je še več takih zaokroženih o opozicijskem bloku. Kuha se, nekaj se kuha, — zato se takšna glagoljanja berejo kakor staroznana reklama: «Franckova cikorija je najboljši dodatek h kavi!» Ssa.

*

* **Naslednikom dr. Ploja v reparacijski komisiji** v Parizu je imenovan dr. Ban, rojak iz Varaždina, ki je bil pred prevratom v avstrijskem prosvetnem ministrstvu. Doslej je deloval dr. Ban pri reparacijski komisiji v Budimpešti.

* **Z ljubljanske univerze.** Rektorat ljubljanske univerze razpisuje za kemijski institut tehnične fakultete dve asistentski mesti. Prosilci morajo biti inženjerji ali doktorji kemije. Prošnje je vložiti do 1. aprila. Na ljubljanski univerzi je razpisano tudi mesto uradnega služitelja s terminom do 20. marca. Interesenti se opozarjajo na razpis v «Uradnem listu».

* **Imenovanja v državni službi.** Ivan Gračner, finančni komisar v Mariboru, je imenovan za pisarja pri upravnem sodišču v Celju. Angelj Bremec, doslej v Ilirski Bistrici, je imenovan za sodnega oficijala v Slovenski Bistrici.

* **Promocija.** Na graški univerzi je bil včeraj promoviran za doktorja vsega zdravilstva g. Martin Ogoreve iz znane narodne rodbine v Konjicah.

* **Okrajna učiteljska konferenca v Ljubljani** se vrši letos dne 12. junija v dvorani Mestnega doma. V ostalih okrajih Slovenije se vrše učiteljske konference v dobi od 10. do 25. junija v vsakem šolskem okraju zase. Referat si izbere lahko vsak učitelj sam.

* **Gozdarska šola za Slovenijo.** Kakor doznava «Samouprava», namerava ministrstvo za šume in rudnike ustanoviti v Sloveniji moderno gozdarsko šolo. Posebna komisija bo proučila gozdarske razmere v Sloveniji ter izdelala tudi učni program za novo šolo.

* **Iz carinske službe.** Za carinskega posrednika pri carinarnici na Jesenicah je imenovan carinski revizor v ostavki gospod Anton Stekar.

* **Smrtna kosa.** Umrl je v Ljubljani v visoki starosti g. Ivan Rakovec, orožniški stražmojster v p. Pokojnik je bil kljub svoji službi dober narodnjak in je tudi svoje otroke vzgojil v narodnem duhu. Pogreb se vrši danes ob štirih popoldne z Mestnega trga št. 17 k sv. Križu. — V Litiji je včeraj preminula ga. Marija Mešek, soproga posestnika in gostilničarja v Litiji. Pokojnica je vzgojila tri sinove in šest hčera, vse v strogo narodnem in naprednem duhu. Blag jim spomin; prizadetim naše sožalje!

* **Odhod naših rudarjev na Francosko.** Iz hrastniškega rudnika se je izselila večina ob štrajku odpuščenih delavcev na Francosko, kamor namerava oditi še več drugih delavcev.

* **Župnik Mayerhofer zopet na Koroškem.** Znani župnik Mayerhofer, katerega je bivša Avstrija v vojni dobi kot političnega osumljenca na vse načine preganjala, tako da je moral iskati zatočišča v strelskih jarkih, je po prevratu prišel za župnika v Planino pri Vipavi. Tudi med Italijani mu ni bilo z rožicami postlano in mu tudi ni bilo priznano italijansko državljanstvo. Odšel je zopet med koroške Slovence.

* **Zdravilišče Dobrna pri Celju** odda koncesijo za prevažanje gostov iz Celja v Dobrno za dobo treh let v najem. Potreben je avto-omnibus za 14 do 16 oseb in event. osebni avto za 6 oseb. Prevažanje gostov se vrši od 15. maja do 30. septembra. Na razpolago je garaža, skladišče za bencin in stanovanje za šoferja. Ponudbe je vložiti do 10. aprila na upraviteljstvo drž. zdravilišča Dobrna pri Celju.

* **«Težka bolezen».** Pišejo nam: «Nova Pravda» priobčuje sodbo ljubljanskega okrajnega sodišča, ki je njenega odgovornega urednika g. Antona Brandnerja radi znanih napadov na celjskega odvetnika g. dr. Ernesta Kalana obsodilo na 300 dinarjev globe, oziroma 6 dni zapora in na objavo razsodbe. «Nova Pravda» se ob objavi ponovno sklicuje nad to, da je g. Brandner začasa razprave ležal težko bolan in da se torej ni mogel braniti. To je prosto varanje javnosti. Treba je bilo g. Brandnerju predložiti le zdravniško spričevalo in razprava bi se bila predložila. Tega g. Brandner ni storil, zato je «ponovno pribijanje» «Nove Pravde» žurnalistična nedostojnost prvega reda.

* **Smrtna nesreča.** Na železniški progi med Gornjim Doličem in Velenjem so našli včeraj na progi povočeno truplo delavca Ivana Prota. Ali gre za nesrečo ali samomor, bo dognala preiskava.

* **Smrtna nesreča.** Delavec Štefan Šket je vozil svojemu gospodarju Alojziju Kristanu v Slatini pri Ponikvi bukove plohe iz gozda do okrajne ceste na Ostrožno. Med vožnjo je padel pod sani, ki so 16-letnemu mladeniču zdrobile prsni koš. Umrl je še istega dne v hiši svojega gospodarja.

* **Čuden motiv samomora.** V Skornem pri Šoštanju je posestnik Josip Turiuek zapustil te dni svoj dom, češ da se kmalu vrne. Ni se vrnil, marveč je skočil v Pako in utonil. Šel je v smrt baje zato, ker je bil obsojen na plačevanje alimentov za svojega nezakonskega otroka.

* **Tragičen samomor.** V Mariboru se je 3. t. m. obstrelil mladi podnarednik Andrija Belašević, ki je bil vedno prav dober vojak. Vzrok tragičnega čina je užaljena čast. Belašević je baje v službi dobil udarec po obrazu. Podnarednik je po službi vzel puško ter si jo izprožil v glavo. Zadel se je tako nesrečno, da si je odstrelil jezik ter si ranil oči, vsled česar je oslepel. Belašević je Črnogorec in se je že kot otrok z očetom in obema bratoma udeležil bojev s Turki in Avstrijci, tako da je bil vojak od glave do pete. Bil je tudi precej izobražen, ker je absolviral spodnjo gimnazijo in je imel priti na vojno akademijo. Težko poškodovanega podnarednika so prenesli v ljubljansko garnizijsko bolnico, kjer je živel še do včeraj. Prišla sta tudi oba njegova brata iz Danilovgrada iz Črne gore, ali mogla sta samo konstatirati, da za brata ni več rešitve. Pogreb mladega Črnogorca bo jutri, v ponedeljek, ob deseti uri dopoldne iz garnizijske bolnice. Dobrovoljci se pozivajo, da se udeležijo pogreba. Upamo, da bo uvedena stroga preiskava.

* **Priporočamo vsem redbinam KOLINSKO CIKORIJO, izvrsten pridatek za kavo.** 9

Iz Ljubljane

u— **Nastopno predavanje g. dr. Karla Šavnika.** Stolice na ljublj. univ. se v zadnjem času dobro zasedajo in izpopolnjujejo. Juridična fakulteta, ki že uživa splošen sloves radi izvrstnih učnih moči, je dobila sedaj novega strokovnjaka za finančne vede v osebi g. finančnega delegata dr. Karla Šavnika. Tako bosta odslej predavala o finančnem pravu na naši juridični fakulteti redni profesor dr. Fran Eller in honorarni profesor dr. K. Šavnik, ki je imel včeraj popoldne svoje nastopno predavanje. Zbranim slušateljem je predstavil novega profesorja dr. Šavnika dekan juridične fakultete dr. F. Eller. Nastopnega predavanja se je udeležilo poleg številnih članov profesorskega zbora in višjih uradnikov finančnega ravnateljstva tudi mnogo slušateljev. — Gosp. predavatelj je nato v poldrugournem govoru v markantnih potezah orisal zgodovinski razvoj budžetnega prava in se je zlasti pečal z budžetnim pravom Anglije, ki je pravzaprav zibelka te vede. Za svoja strokovna in zanimiva izvajanja je žel od slušateljstva živahno odobravanje. V tekočem letnem semestru bo prof. dr. Šavnik predaval o budžetnem pravu s posebnim ozirom na našo zakonodajo.

u— **Ženski odsek Gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj** priredi za svoje članice čajanko v torek dne 18. marca ob 8. uri zvečer v posebni sobi gostilne pri «Dachsu», Florijanska ulica 33. Brez posebnih vabil.

u— **Tombola poštnih uslužbencev** na Kongresnem trgu dne 27. aprila bo imela mnogo krasnih dobitkov. Tablice po 3 Din, prodajajo jih vsi pismonoši v Ljubljani, Šiški, Viču in Mostah. Nam naklonjeno občinstvo naj se jih poslužuje.

u— **Občni zbor pevskega društva «Slavec»** se vrši v soboto dne 29. marca ob 20. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu. Na dnevnem redu je tudi odborovo poročilo o proslavi društvene 40-letnice.

u— **Umetnostna razstava Kluba mladih** se vsled odhoda nekaterih del na razstavo v Hodonin (Češko) predčasno v kratkem zaključi. Opozarjamo na to občinstvo in šolska vodstva.

u— **Društvo upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani** ima svoj redni občni zbor v torek dne 18. marca ob 7. uri zvečer v restavraciji pri «Mraku» na Rimski cesti.

u— **Občni zbor gospodarskega napred nega društva za šentjakobski okraj** v Ljubljani se vrši v soboto 22. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni Kavčič. Na dnevnem redu je tudi sprememba pravil.

u— **Občni zbor naprednega akademskega društva «Jadran»** za koletni tečaj se je vršil sinoči ob številni udeležbi. Prisostvovali so tudi zastopniki stanovskih organizacije. Za predsednika društva je bil izvoljen teh. Buljević.

u— **Motoklub Slovenija** vabi vse člane in po njih vpeljane goste k domači zabavi z razdelitvijo nagrad za minulo sezono, ki se bo vršila v torek, dne 18. t. m. ob pol 9. uri zvečer v salonu gostilne pri Kavčiču na Prulah.

u— **Ravnateljstvo mestne elektrarne** preklicuje razglas, v katerem prepovedu je porabo električnega toka med gotovimi urami.

u— **Šentjakobska knjižnica v Ljubljani,** Stari trg št. 11 posluje vsak delavnik od 4. do pol 8. ure zvečer.

u— **Splošnega ženskega društva seja** je v ponedeljek, 17. t. m. ob 5. popoldne v društvenih prostorih. Odbornice, pridite vse! Članice dobrodošle.

u— **Sprejem v otroško bolnico** se vrši počenši z dnem 15. marca 1924 izključno le v splošni bolnici v Ljubljani.

u— **V novopreurejeni gostilni na Tržaški cesti št. 4** se odslej točijo garantirano pristna vina in sicer: Dolenjski cviček s Trške gore liter 12 Din, pristen beli Bizeljc liter 13 Din, pristna Portugalka liter 14 Din in pristen Zavrčan iz graščine Ankenstein, sedaj Bori liter 16 Din. Vsakovrstna delikatesa: mrzla in gorka jedila po najnižjih cenah. Specialiteta dnevno: golaš in vampi. Za obilen obisk se priporoča gostilna «pri Nestlnu», Tržaška cesta št. 4.

u— **Nerodna šala.** V hiši št. 54 na Poljanski cesti si je v petek dovolil eden izmed hišnih stanovalcev precej nerodno šalo, ki bo imela tudi za njega precej nerodne posledice. V greznico je bila namreč vržena steklenica, napoljena s karbidom, ki je kratek čas nato eksplodirala z močno detonacijo. Pri stranišču je nato počila cev, ki vodi v prvo nadstropje. Poleg tega je v hiši, kjer stanuje 36 strank, popokalo tudi več šip.

u— **Nov temnosiv klobuk** je bil najbrže zamenjan v opernem gledališču pri sinočnji predstavi. Imejitelj naj ga odda garderoberki spodaj na levi strani.

Iz Maribora

a— **Graški župan v Mariboru.** Včeraj je dospel v Maribor graški župan Muhitsch, ki je konferiral z županom Grčarjem v zadevi električnih projektov na Dravi pri Mariboru, katere je imela pred vojno graška občina. Že pred prevratom je obstojal spor v tej zadevi med občinama in graška občina je grozila že s tožbo. Sedaj pa je v teku poravnava. Oba župana sta bila tudi pri velikem županu dr. Ploju, da poizvesta, kakšno stališče bi zavzela vlada v slučaju poravnave.

a— **Velik kulturni dar.** Mariborska Ljudska knjižnica je prejela ta teden od odvetnika dr. Müllerja več tisoč dinarjev vredno krasno knjižnico njegove umrle hčerke Danice, ki je to izrecno želela. Dragocene knjige kažejo, da je bila prerano umrla mlada rodoljubkinja izredna ljubiteljica lepe knjige. Vodstvo knjižnice bo namestilo v počaščenje in trajen spomin umrle velike podpornice v dvorani njeno sliko.

a— **Mariborski drobiž.** Trgovski gremij razglaša, da bodo trgovine na praznik v sredo dopoldne odprte. Branjevci na trgu pa lahko ta dan prodajajo na svojih stojnicah do 16. ure. — Vojaška godba priredi danes v nedeljo ob 11. na Grajskem trgu prvi promenadni koncert. — Sokol priredi danes popoldne ob pol 15. uri v Narodnem domu zopet marionetno predstavo «Sovji grad» in «Gaspožek slikara

Iz Celja

c— **Krajevna organizacija JDS za Celje-okolico,** je imela tudi na svojem tretjem političnem sestanku dne 13. t. m. jako zadovoljiv uspeh. Gostilniška soba g. Gajšeka v Sp. Hudinji je bila zasedena do zadnjega kotička. Mnogobrojen je bil obisk iz Trnovelj, kjer se kmečki živelj pod vodstvom g. Mahena zbira prav lepo zopet pod zastavo JDS. Že do sedanje strankine prireditve v celjski okolici kažejo, da je ljudstvo sito demagoških fraz in raznih praznih obljub.

c— **Veliki živinski in kramarski sejem** se bo vršil v Celju v soboto dne 29. marca t. l.

c— **Nova obrtna zadruga v Celju.** — Oddelek ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani je odobril ustanovitev «Kovaške obrtne zadruge v Celju», ki bo obsegala politični okraj celjski in sodni okraj rogaški.

c— **Sokolsko društvo v Celju** ima članski sestanek v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Vrši se razgovor o savezni skupščini in zagrebškem saboru.

Kaj je Mesalina?
Kje in kdaj bo Mesalina?

„MESALINA“

je doslej **največji, monumentalni film,** kateri s svojo vsebino pelje gledalca v duhu 1900 let nazaj ter mu dá priliko **zasledovati** takratno **moč velikanskega Rima!**

Monumentalne stavbe! Veličastne scene! Najljutejše borbe!

100.000 sodelujočih **oseb**

Do danes ni napravil niti en film na vsem svetu toliko uspeha kot: Največja drama **„Mesalina“** v **2** delih.

Veličastna premijera **I.** dela se vrši v

Kino ‚Ljubljanski dvor‘

16. NEDELJA	17. PONEDELJEK	18. TOREK	19. SREDA

Režija slavnega **HENRICA GUAZZONIJA.**

V glavnih vlogah: **Splitski** rojak: **Marin Kuzmič** in najlepše ženske Italije: **Rina di Lignoro, Lucia Zanussi** in **Giovanna Gonzales.**

Ta film si je pred kratkim ogledalo **v Zagrebu**
! ! ! ! ! 35.000 oseb ! ! ! !

Vsled ogromnih nabavnih stroškov se cene samo pri tem filmu povišajo za 2 dinarja!

Blagajna je odprta od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. ure popoldne dalje.

1095-a

UNDERWOOD FRANC BAR PISALNI STROJI
LJUBLJANA, CANKAR. NAB. 5. Tel. 407

VIII. medn. vzorčni velesejem v Pragi
16. do 23. marca. 814/a II
Pojasnila in legitimacije daje
Češkoslovaški konzulat Ljubljana — Aloma Company Ljubljana

Trgovske informacije
daje
ALOMA COMPANY
LJUBLJANA. 998/a V

IV.
VZORČNI VELESEJEM
V LJUBLJANI
od dne 15. do dne 23. avgusta 1924.
1. številka
SEJMSKEGA VESTNIKA
izide v kratkem.
Oglase sprejema:
ALOMA COMPANY
v LJUBLJANI, Kongresni trg 3. 1010

Skladišče
120 do 240 m³ se **takoj oddana Baroševi cesti,** poleg državnega kolodvora **v Zagrebu.** — Poizve se pri **dr. Herzogu,** Zagreb, Jelačičev trg 3. Tel. 14-62.
1003/a

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik: Fr. Brozović. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani

PROSLAVA 10 LETNICE telovadnega društva SOKOL V MOSTAH

dne 18. in 19. marca t. l. v društveni telovadnici na Selu.

Spored:

Dne 18. marca ob 7. uri zvečer *«Divji lovec»*. Sodeluje orkester drav. divizije. — Dne 19. marca ob 10. uri dopoldne *slavnostni občni zbor.* Ob 3. uri popoldne *Mladinska predstava.* Ob 7. uri zvečer *družabni večer s plesom.* Sodeluje orkester dravske divizije.

K udeležbi Vas vljudno vabi

Zdravo! Odbor.

Sodišče

§ **Zakon o zaščiti države. Obsodba Marcela Žorge.** Iz Zagreba nam poročajo: Pripravljalni odbor za ustanovitev podružnice Maribor «Saveza železničara Jugoslavije» je sklical za 9. junija 1923. zvečer javen shod železničarjev v Gambrinov vrt v Mariboru. Tega shoda se je udeležil tudi Marcel Žorga, strojevodja iz Ljubljane z nekaterimi svojimi pristaši v namenu, da nastopi proti voditeljem Saveza in pripravljalnega odbora. Brez vsake prijave je začel Žorga na shodu govoriti in je hudo napadal Saveza železničara, češ, da je padel akcijskemu odboru v Ljubljani v hrbet in hodil klečeplaziti v Beograd. V svojem nadaljnjem govoru je pozival zborovalce, da je treba mase zrevolucionirati, le-to bi tako mogle nekaj doseči, četudi bi bile žrtve, ker le preko teh bi se dosegel popoln uspeh. Zgodilo bi se naj to tako, kakor se je zgodilo na vzhodu, v sovjetski Rusiji. Med tem govorom Žorge je prišlo do burnih prizorov in da bi preprečil dejanski spopad med pristaši Saveza in Žorge je moral navzoči vladni zastopnik razpustiti zborovanje. Žorga je bil zaradi tega svojega govora obtožen po čl. 1. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi in dne 18. oktobra 1923. od okrožnega sodišča v Mariboru obsojen na 6 mesecev zapora. Zoper sodbo je vložil ničnostno pritožbo, ki jo je stol sedmorice v Zagrebu sedaj zavrnil, tako, da je sodba mariborskega okrožnega sodišča pravomočna.

§ **Zagrizenost obmejnega prebivalstva** napram službujočim državnim organom se še vedno kaže na naši severni meji. Tako je pred tedni razžalila Elizabeta Spenger, službujočo patruljo finančne kontrole iz Pernic pod vodstvom pripravnika Josipa Marjaševića, napram kateremu se je posluževala žaljivih psovk. Pred kratkim je bila obsojena po § 104. s. k. z. pred marenberškim okrožnim sodiščem na 500 Din globe in 3 mesece zapora.

VREME.

Dunajsko vremensko poročilo. V Avstriji je bilo vreme na zapadu jasno, na vzhodu pa oblačno. Včerajšnje temperature so znašale na Dunaju —7 stopinj, današnja opoldanska temperatura je bila le malo nad ničlo. V Karpatih je snežilo. Napoved za nedeljo: Mestoma oblačno, zboljšanje temperature.

Iz življenja in sveta

Dunajsko pismo

Dunaj, 13. marca.

Dunaj se ni prav nič izpremenil, odkar sem ga zadnjikrat videl. Še vedno ista pestra slika po ulicah, dnevno razprodana gledališča in druga zabavališča, živahno ponočno življenje in človek se mora čuditi, odkod jemljejo ljudje denar. Ko je pel Battistini v ljudski operi, je stal sedež v zadnjih vrstah 80 tisoč kron (približno 100 Din). Bila je pa opera razprodana in celo ložo, ki je namenjena pevcem, so prodali. Dunajčan hoče kaj slišati in se zabavati in se pri tem ne ustraši ničel, četudi jih je pet.

Prihodnji mesec se bo kosal na Dunaju v rokoborbi svetovnoznani bokser Carpentier z angležom Townely. Carpentier je star komaj 27 let in nastopa že od svojega 13. leta. Do danes se je boril v več kot 100 rokoborbah in je skoro vedno zmagal. Sportni krogi — in ti obsegajo na Dunaju na stotisoče ljudi — napeto pričakujejo ta match.

Na tukajšnji univerzi so nedavno občutno zvišali kolegnino in druge pristojbine. Časopisje se vprašuje, ali sta ravno dijak in izobrazba najprimernejši objekt za večje obdavčenje.

Dunajska operetna publika se danes navdušuje za najnovejšo Lehárjevo operето «Clo-Clo», ki je doživela 8. t. m. svojo premijero. To priliko je hitro porabila neka tvrdka in je vrgla v časopisje pod naslovom «Clo-Clo» sledečo reklamo: «Najnovejša Lehárjeva subreta bi se gotovo ne bila zaljubila v svojega druga, če bi si ta ne bil nabral svojih elegantnih in čednih kostumov pri tvrdki x y.»

Nocoj po daljšem presledku zopet nastopi v Državni operi ljubljenec dunajske publike lirični tenor Piccaver, ki se je pred enim tednom vrnil s svojega dolarskega potovanja po Ameriki in ki je pel pred 10 dnevi v pariški «Veliki operi».

A. M.

Banyakutya

erdeljski ali transsilvanski «Grubenhund.»

Kaj je to?

To je slaba šala, ki pa vsejedno izprva ni slaba, nazadnje je pa le zopet slaba, in vendar zopet prav dobra, vrag vedi...

Bilo je namreč tako-le: Na Dunaju živi g. *Karl Kraus*, pisatelj, izdajatelj slovitega lista «Die *Fackel*», kulturne in satirične revije. Kraus je, mimogrede povedano, v času proslulih veleizdajniških procesov ostro, temperamentno in s tehtnimi argumenti obsodil avstrijsko zakulisno 'gro ter se docela postavil na našo stran. Tudi med vojno je žigosal oni brezmiselni hura-patriotizem, popreje pa do kosti osmešil lažiмoralo in lažikulturo ter postavil sodobnega špisarja na sramotni kamen. Njegova dela so poleg tega prenatrpana duhovitosti, njegovi aforizmi so brušeni ko kristal, njegov sarkazem pereč, njegov jezik klasičen, njegov stil je stilet. Vsakega protivnika je do smrti zabodel. Na svojem ražnjiču je imel razne škofe, pisatelje, šmoke, generale, sodnike, profesorje, literarne historike, kulturne monopoliste, žurnaliste, diplomate, nadvojvode, kurtizane, oficirje, das ganze k. u. k. Gesindel. Zato so ga seveda primerno sovražili. Ko mu niso mogli do živa z argumenti, so ga poskusili zamolčati. Zaman. Karl Krausova Fackel je s svojimi rdečimi platnicami gledala iz žepov vseh onih, ki niso brezpogojno prisegali na oficijelno zabitost, — in tudi onih, ki so oficijelno prisegali. Njegova dela pa so izšla v najboljšem nemškem založništvu, pri Langenu v Monakovem, in spadajo še danes med klasična. «Heine und die Folgen», «Sprüche und Widersprüche», «Die chinesische Mauer» in cela vrsta novejših so dela analitičnega skeptika, nedosežnega stilista, kakršnih Nemci razun Krausa sploh nimajo.

To je bilo treba uvodoma povedati za razumevanje. Sedaj pridemo k Grubenhundu.

Rajnki Moric Benedikt, lastnik Neue Freie Presse, je Krausa tudi osebno sovražil, ta pa njega. Preša je Krausa izprva obrekovala, potem zamolčevala. Njeni ljudje pa so sistematično pričeli odjedati Krausu najete dvorane za predavanja. Kraus se je maščeval in je «svetovni organ»» Benediktov nekega dne neusmiljeno potegnil na telefonu.

Drugo jutro se je smejal Dunaj in zvečer že ves svet. Kajti Preša je prinesla strašno vest:

«Pri Boryslavu (petrolejskem rovu) je seismograf petrolejskega podjetja(!) naznanil hud potres. Aparat se je pri tem polomil. Število žrtev je še neznano. Tik pred potresom je Grubenhund (jamski hunt, voziček!) kazal vse znake čudne vznemirjenosti, cvilil in vohal okrog inženjerjevih nog.» itd.

Tretje jutro je Preša besno zmerjala, policija je raziskovala, zaman. Le informirani so vedeli, kako se zna maščevati Karl Kraus. Temu pa ni bilo dovolj, in kmalu je Preša zopet prinesla vest: «Italijanski senat je nastavil toliko žensk v nevemo kateri službi, s tem je tudi v Italiji zmagala ženska emancipacija, katero je v senatu v ognjevitem govoru branil slavni Duca Melbista Berso-Thum. Če to italijansko senatorstvo in vojvodsko ime čitaš po nemški in naglo, najdeš rečenico, naslovljeno na Benediktovo Neue Freie Presse. Zopet se je smejal ves svet, tudi najbolj neumnemu je šlo na smeh, Benediktu je vsakdo privoščil to imenitno potegavščino.

Potem je bil dolgo mir; tega je morda 12 let, med vojno smo pozabili na takšne novinarsko-literarne borbe. Le Kraus je ostal stari neizprosni Kraus.

Sedaj je prišla na vrsto «*Deutschösterreichische Tageszeitung*», ki se je nekaj zamerila in je zato zaslužila kazen. Prejela in objavila je dolg opis o nekdanjem komunističnem terorju na Erdeljskem (v Transsilvaniji, Siebenbürgen) za časa Bele Kuna. Pozabila je ta Tageszeitung, da je že za Bele Kuna Transsilvanija bila v rokah Rumunov in sploh nikdar pod komunisti. Dopisnik je povedal, da se je za časa svetovne vojne boril v Siriji in pred Deanvillom (t. j. slavnim luksusnim dopisu slikal grozote v Sibinju (Hermannstadt). Reka Maros (Sibinj *ne* leži ob tej reki!) je rdeče tekla od krvi nedolžnih nemških kolonistov, članov Nibelungenbunda, ki so Razmann, Grimm, Scweizer in čestitljivi Mohr. To so pa imena oseb iz Schillerjevih «Räuber» in vsak nemški gimnazijec (nekoč tudi pri nas) jih še danes mora znati na pamet. Pa tudi nekaj oseb iz Schillerjevega Wallensteina je sodelovalo: Ubogi tovariši Tiefenbach, dalje Madaras in Seni so bili postavljeni pred revolucijski tribunal in ustreljeni. Najhujša pa je bila usoda (tudi Wallensteinovega) ritmojstra Neumanna. Tega so komunisti tako mučili, da je zbolel na ovarijalnem gnojenju (ženska bolezen!) in 3 tedne pozneje umrl.

Vsi pa niso imeli takšne smole, zlasti eden je bil posebno srečen. To je bil mestni višji tachometer Dredich. Ime je prav dobro za tachometra, (t. j. za aparat, ki pri avtomobilu meri število obratov in torej brzino!). Dredichova svakinja, sestra *njegove vdove*, je za Dredichovo življenje tako dolgo prosila, da je bila uslišana in so tachometru darovali življenje. Komunisti, ki imajo vse te grozote na vesti, imajo ravnotako čudna imena. Enemu je ime Lakkati (iz Krausovega «Letzte Tage der Menschheit»), druga dva se pišeta Urnak in Nöknek (madžarski napisi na železniških straniščih, «za moške», «za ženske»), posebno krvoločni komunist Josef Wild je v resnici Horthyjev adjutant, glavni glavar komunistov pa se piše Banyakutya, t. j. madžarsko ime za Grubenhunda. Ti ljudje ali hunti ali komunisti so sploh strašno gospodarili, ukradli so n. pr. dragocene *bakrene izolatorje*, razbijali posode z oconom in se veselili nad njihovim *pokom*, poklali so *plemenske vole*, pišeta, pure, race in mufilone (t. j. korzijske ovce), odgnali vse konje (skopljene, t. j. vallahe) *z njihovimi žrebeti*, potem so se podali k mestnim rudnikom *trotholitha*, itd. itd.

Dopisnik ni mogel nadaljevati, ker ga je prijel krč v prste. Zato je obljubil nadaljevanje prihodnjič. Nemškonacionalna Tageszeitung je ravno tako nesmrtno blamirana, kakor nekoč N. Fr. Presse in z njo je blamirana domišljavost in hlastanje za krvavimi senzacijami ter popolna nekritičnost. S kakšno navadno izmišljeno notico lahko sicer vsakdo potegne vsak list, toda na ta način, — kar je preveč, je preveč, blamaža je kompletna in neudeleženi se škodoželjno reže...

Maščevanje ljubimke

Italija je dežela vroče krvi, neugnanega temperamenta, torej tudi domovina nagle osvete. Ljudje se tam ljubijo strastno, se v ljubezni izživljajo in se radi ljubezni tudi ubijajo.

Pred par dnevi smo pisali, kako je v Turinu pred neko cerkvijo dama napadla svojo tekmovalko s samokresom. Danes poročamo o drugem slučaju, ki prvemu ni podoben na videz, a ima v resnici isti vzrok kakor prvi.

V Trstu je pred časom živel Milanec Amadej Messina. Seznanil se je s poštno telegrafistko Tersicani, ki ga je iskreno vzljubila ter računala s tem, da mu postane žena. Toda kakor je v južnih krajih navadno: Messina je dekle ljubil samo čutno, in ko je vžil deviške draženosti mladenke, se jo je hotel odkrižati. — Najprej je začel postajati hladen, potem jo je zanemarjal in naposled jo je sploh ostavil ter se odpeljal iz Trsta. Šel je v Milan, kjer je imel svoje roditelje in boljšo službo.

Pred odhodom iz Trsta je mladenki obljubil, da se je bo spominjal s pismi in da bo skušal popraviti svoj prestopek na ta način, da jo poroči. A čim je došel v Milan, se je izneveril obljubi. Pozabil je na Tersicanijevo popolnoma in ji ni niti pisal, niti je nanjo mislil. Cinično je pogazil vse, o čemur je prej trdil, da mu bo sveto na veke.

Dekle je nekaj časa čakalo, da se Messina javi. Ko le ni bilo odnikoder glasu, se je obupana mladenka odločila za pot v Milan. Izprosila si je pri svojih predstojnikih par dni nujnega dopusta in je sedla na vlak. V Milanu se je najprej oglasila na stanovanju Messinovih starišev. Našla je doma zapeljivčevo mater in sestro, katerima je povedala vse, razodela, da Amadeja še vedno ljubi in da ji brez njega ni mogoče živeti. Nato ju je prosila, naj se zavzameta zanjo, kajti njena ljubezen je bila resnična in njena žrtev je bila plod čiste ljubezni; ako jo Amadej zavrže, je dejala, ga bo ustrelila.

Mati in sestra sta se grožnje prestrašili in sta takoj poslali po Amadeja v urad. Messina je prišel. Tersicani je padla pred njim na kolena in je začela neutolažno plakati. Po dolgem prigovarjanju se je pomirila. Med njo in Amadejem ni prišlo do nobenega sporazuma in nobene odločitve, pač pa jo je bivši ljubimec tolažil s praznimi besedami in vsakdanjimi frazami. Ko je bil razgovor pri kraju, se je Messina ponudil dekletu za spremljevalca do hotela, kjer je ona stanovala.

Messinova obitelj je bila vesela, da se je vse tako dobro in mirno izteklo ter je dekleta povabila, naj se še kdaj zglasi na stanovanju. Nato sta oba odšla. Ko pa sta prestopila hišni prag, je prišlo med njima do preprira. Težke besede očitkov sta metala drug drugemu v obraz in iz neznanega vzroka se je Messina nenadoma obrnil hoteč se vrniti v hišo.

Tu se je naenkrat zabliskalo, samokres je počil dvakrat zaporedoma — Messina pa se je zgrudil na pragu svojega doma. Prihiteli so mu na pomoč, in on je smejé se izjavil, da rana ni težka. Nastopila pa je nenadna krvavitev in predno je poteklo deset minut, je bil mladi mož izdihnil

Tersicani, ki se v prvem trenutku ni zavedla, kaj je storila, se je sama prijavila orožniški postaji. Padla je v omedlevico in šele ko je prišla k sebi, je povedala, kaj jo je napotilo, da je segla po skrajnem sredstvu in ubila Messino. Na sestanku je namreč čutila, da ne govori iz bivšega ljubimca toliko ljubezen kot pieteta. Nji se je to uprlo, in ko je spoznala, da je Amadej za njo izgubljen, je sklenila, da ga spravi na oni svet. Tako je onemogočila njegovo ljubezen za vse druge ženske.

× **Konec carističnega poslanika v Atenah.** Iz Aten poročajo, da je vsled priznanja s strani sovjetske Rusije ostavil mesto dosedanji poslanik knez Demidov, ki je na Grškem «zastopal» carističnо Rusijo. Demidov je odšel v Pariz, kjer bo nadaljeval svoje delovanje med tamošnjimi ruskimi emigranti.

× **Čudežna rastlina na krsti sv. Antona.** Iz Italije poročajo: V kraju Ciciani, pokrajina Lucca, se nahaja steklena skrinja, v kateri so shranjene relikvije sv. Antona. Na tej krsti se je nedavno pokazal zelen madež, ki se je pod mikroskopom pokazal za rastlino. Rastlina se je razvijala in zrasla 9 milimetrov visoko baš nad ostanki sv. Antona. Rastlina je svetlozelena in vleče nekoliko na vijoličasto. Pod drobnogledom sta vidni dve koreninici. Rastlina je sestavljena iz dvanajstih stebelc. Vsako stebelce ima na vrhu majhen popek z neznatno odprtino. Radi te rastline je nastalo v Ciciani veliko vznemirjenje. Zlasti ženske so začele trditi, da gre v tem slučaju za nov čudež. Njihove govorice pa so kmalu pobili strokovnjaki, ki so dognali, da je rastlina nastala iz plesnobe. Tako je zopet enkrat izključen nadnaraven čudež, ki bi bil kmalu postal povod za novo obrt s svetniškimi posmrtnimi skrivnostmi.

× **Pomen londonske megle.** Navadno se smatra, da je megla škodljiva za zdravje. Resnica je, da megla ne upliva baš najugodnejše na človeka, a da zdravju ne škoduje baš mnogo, dokazuje najbolj znana londonska megla. London je namreč ono mesto, v katerem žive ljudje najdalj. Angleži so se popolnoma navadili na meglo, ki jim baje prav nič ne škoduje. Nekega dne je v mescu februarju umrlo v Londonu 27 oseb, od katerih so bile vse stare nad 72 let. Dvanajst oseb je bilo starih 80 let, a dve celo 90 let. Ne bilo bi torej čudno, ako bi zdravniki svetovali bolnikom, da prežive nekaj časa v Londonu.

× **Odkrit rimski kip v francoskem kopališču.** V kopališču Aix-les-Bains so te dni na ozemlju vile Chabert kjer je svoje čase stanoval Lamartine, izkopali krasen torzo Herkulovega kipa iz rimske dobe. Kip je izklesan iz marmorja ter je dva in pol metra visok.

Posojilnica v Ribnici

reg. zadr. z omej. zavezo

vabi k

rednemu občnemu zboru

za 36. upravno leto

ki se vrši 1107a

v torek, dne 25. marca 1924, ob 2. uri popoldne v prostorih Posojilnice v Ribnici.

DNEVNI RED:

1. Poročilo in odobrenje računa za leto 1923.;
2. volitev načelništva in računskih pregledovalcev za leto 1924.;
3. izprememba pravil;
4. slučajni predlogi.

Načelstvo.

Brez vsakega drugega obvestila.

Potrti od globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša srčno ljubljena soproga, skrbna mamica, stara mamica, tašča in teta, gospa

Marija Mešek roj. Govže

dne 15. t. m., previdena s svetimi zakramenti, za vedno zatisnila svoje trudne oči.

Zemske ostanke predrage pokojnice položimo dne 17. t. m. ob 4. uri popoldne k večnemu počitku na litijsko pokopališče.

Vsi, ki ste jo poznali, ohranite jo v prijaznem spominu!

V Litiji, dne 15. marca 1924. 1101-a

Žalujoče rodbine: **Meškove, Perko, Čeh, Čokl in Mihelčič.**

Od dobrega najbolje! 1104-a

Dvojno sladna „META" ržena kava

v zavitkih po 1/2 in 1/5 kg. — Produkt dolgotrajnih preizkušenj! — Odlikuje jo najfinejši okus in aroma! Najbolji nadomestek zrnate kave.

„ADRIJA", tvornica žitne kave, veleprežarna zrnate kave, Glince pri Ljubljani.

EVGEN LOVŠIN

„RUDE IN KOVINE"

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 15.

En gros:

Cink, svinec, železo, aluminij, kositer, baker, cinkova in pocinkana pločevina itd.

Generalna zastopstva:

Za balkanske države: The Central European Mines Ltd., Mežica.
Za kraljevino SHS: Kemična tovarna v Mostah pri Ljubljani.
Za tu- in inozemstvo: Cinkarna d. d., Celje.

Kupujemo po najvišjih cenah: stari baker, stari svinec, remelted-cink, kovinaste ostanke itd. 23

Brzojavi: Rude. Telefon št. 727.

Röntgenov aparat sistem „SANITAS" Berlin

1075/a preostal skoraj nov, **se proda.**

Aparat obsega posvinčeno projekcijsko omarico, pretikalno mizo, pretikalno desko, rotax. perodeur, raztegljiv železen stativ s kamero vštevši vse rezervne dele, induktor, 1 železen raztegljiv stativ, cevno šablono za vsa presvitanja, kakor tudi diverzne röntgenove cevi (platin) 2150 voltov, 10 amperov. Istomerni tok se lahko priključi na vsako omrežje potom izparilnika živega srebra (Quecksilberverdampfer). Aparat se proda za polovico nabavne cene. (Predvojni izdelek, najboljši materijal.) Samo resni reflektanti naj se javijo na naslov:

KAINER & BRESER, GRAZ, Mariengasse 9.

Zadnje novosti spomladanskih oblek za gospode in za dame

Konkurenčne cene. Ravnokar došle. Največja izbera.

Gričar & Mejač, Ljubljana samo Šelenburgova ul. 3. 1097-a

ESKONTNA I PUČKA BANKA D. D., SUBOTICA

Brzojavni naslov: ESKONTNA

Afilijacija Hrvatske eskompfne banke v Zagrebu

izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje

Telefon štev: 19, 20 in 179

538-a

MAURICE LEBLANC: TIGROVI ZOBJE

3

«Gospoda moja! Vabilo, katero sem vam poslal, gospoda moja, vam gotovo ni bilo povsem razumljivo. Naš današnji razgovor bo morda zadostil vaši radovednosti. Sicer pa bom opravil kolikor mogoče na kratko.» Nato odpre pripravljene spise in nadaljuje: «Nekoliko let pred našo vojno s Prusi — in sicer leta 1868. — živele so v Saint-Étienne-u tri sirote, 22letna Ermelina, 20letna Elizabeta in 18letna Armanda Russel in še mlajši bratranec Viktor. Najstarejša Ermelina je prva odšla iz Saint-Étienne-a v London z nekim Angležem, ki se je pisal za Morningtona in ki jo je vzel za ženo. Imela sta sina Kozmo, bila sta ubožna in doživela precej neprijetnosti. Nekolikokrat je Ermelina pisala sestrama, da bi jej pomagale, ker pa ni bilo odgovora, so se vsi odnošaji prekinili. Okrog leta 1875. sta Morningtona odpotovala v Ameriko, pet let pozneje sta pa izredno obogatela. Mornington je umrl leta 1883., njegova vdova pa je upravljala podedovano premoženje. Ker je energična žena imela tudi precej trgovskega duha, je svoje premoženje pomnožila na kolosalno vsoto. Ko je leta 1905. umrla, je svojemu sinu zapustila dediščino 400 milijonov frankov.

Ta visoka vsota je očividno napravila znaten vtis na poslušalce. Prefekt je ujel, kako sta se polkovnik in Don Luis Perenna spogledala in ju vpraša: «Vidva sta Kozmo Morningtona dobro poznala, je-li?»

«Da, gospod prefekt,» odgovori grof D'Astrignac. «Stanoval je v Maroku, ko sva se midva tam doli borila, Perenna in jaz.» «Zares,» potrdi Desmalions. «Kozma Mornington je mnogo potoval po svetu. Bil je medicinec in je z veliko večino in seveda častonj zdravil vsakega, kdor mu je prišel v roke. Živel je v Egiptu, potem v Alžiru in končno v Maroku, koncem leta 1914. je pa odšel v Ameriko, da tam agitira za zaveznike. Leto po sklepu miru se je naselil v Parizu in približno pred mesecem dni je nenadoma umrl, žrtev prav posebno bedastega primera.

«Dobil je napačne injekcije, je-li gospod prefekt?» vpraša tajnik poslaništva Zedinjenih držav. «Novine so tako pisale in tudi mi na tajništvu smo bili v tem zmislu informirani.»

«Da,» potrdi Desmalions. «Da se popravi po dolgi influenci, ki ga vso zimo ni zapustila, je gospod Mornington jemal injekcije glicero-fosfata s sodo. Ena teh injekcij pa ni bila prava in nekaj ur pozneje je gospod Mornington umrl.»

Policijski prefekt se obrne k notarju in vpraša: «Potrjujete-li, kakor sem očrtal dosedanji razvoj, gospod Lepertuis?»

«Popolnoma točno tako je, gospod prefekt.»

Desmalions nadaljuje: «Drugi dan se je gospod Lepertuis javil pri meni in mi iz razlogov, ki so razvidni iz dokumenta samega, pokazal oporoko gospoda Morningtona, ki je bila pri gospodu notarju shranjena.»

Prefekt prelista nekoliko aktov, Lepertuis pa doda:

«Gospod prefekt mi bo dovolil dodati, da sem videl svojega klijenta samo enkrat pred njegovo smrtjo, namreč ko me je dal poklicati k sebi v hotel in mi je izročil pravkar napisano oporoko. Med razgovorom mi je zaupal, da je prišel iskat rodbino svoje matere in da je že tudi našel sled, kateremu bo sledil, ko ozdravi.»

Tačas je policijski prefekt med akti našel v posebnem omotu dva kosa papirja. Enega vzame in pravi: «Evo, tu je oporoka. Prosim, da jo izvolite poslušati primerno pazljivo:

«Jaz podpisani Kozma Mornington, legitimni sin Huberta Morningtona in Ermeline Rousselove, naturalizirani državljan Zedinjenih držav, zapuščam tej svoji novi domovini polovico svojega premoženja, ki naj se porabi za dobrodelne institucije v zmislu navodil, ki sem jih sestavil sam in katere hrani notar Lepertuis, ki jih bo po moji smrti izročil pariški ambasadi Zedinjenih držav.

Drugo polovico svoje dediščine, okroglo 200 milijonov frankov, deponirano pri raznih pariških in londonskih bankah glasom posebnega zapisnika, ki je tudi v rokah gospoda notarja Lepertuisa, zapuščam kot spomin na svojo drago mater najprej njeni najljubši sestri Elizabeti ali njenim potomcem v direktni liniji, če bi pa njih ne bilo, potem drugi sestri Armandi ali njenim direktnim potomcem. Če bi pa tudi teh ne bilo, potem njunemu bratrancu Viktorju ali pa njegovim potomcem.

Če bi jaz izginil, ne da bi poprej našel preživele člane Rousselove rodbine, potem prosim svojega prijatelja Don Luis Perenno, naj on dovrši vsa potrebna poizvedovanja. V to svrho ga imenujem izvršiteljem svoje oporoke za njen evropski del in ga prosim, naj se briga za vse tozadevne dogodke, ki bi nastali po moji smrti, in da naj zastopa mene, odnosno mojo zapuščino, ter naj z vsemi pooblastili ukrene vse v obrambo mojega spomina in v uresničenje moje volje. V znak hvaležnosti za to nalogo, katero prevzema, in ker mi je dvakrat rešil življenje, ga prosim, da sprejme iz moje dediščine legat v višini enega milijona frankov.»

Prefekt prekine, don Luis pa ganjen zamrmra: «Ubogi Kozma, tudi brez tega legata rad izpolnim tvojo poslednjo željo.»

«Sicer pa,» nadaljuje prefekt čitanje testamenta, «če ostanejo tri mesece po moji smrti skupne poizvedbe gospoda Perenne in notarja Lepertuisa brez uspeha in se ne najde noben preživeli član rodbine Russel, ki bi mogel prevzeti dediščino, naj se ta brez ozira na kakšne poznejše zahteve v celoti izroči mojemu prijatelju don Luisu. Dovolj ga poznam, da smem biti prepričan, da se bo poslužil te dediščine v zmislu svojih velikih in plemenitih načrtov, katere mi je razodel pod maroškim šatorom.»

Desmalions iznova preneha s čitanjem in pogleda don Luisa, ki je ostal miren in tih. Samo solza se mu je zalesketala na trepalnicah.

«Čestitam, Perenna!» se oglasi grof D'Astrignac.

«Polkovniče,» odgovori don Luis Perenna, «ne pozabite, da je ta dediščina odvisna še od majhnega pogoja. In prisegam vam, da napnem vse svoje sile, da se najdejo člani rodbine Rousselove.»

«Tega sem gotov,» odgovori polkovnik, «ker vas poznam.»

«Sicer pa,» dostavi policijski prefekt vprašaje, «te pogojne dediščine vi ne odklanjate?»

«No, tega pač ne,» odgovori Perenna smeje, «izvestne stvari se pač ne odklanjajo!»

«Vprašujem zato,» pravi prefekt, «ker je tukaj še pripis, ki slove: Če bi moj prijatelj Perenna iz enega ali drugega razloga odklonil mojo dediščino ali če bi sam umrl, predno bi jo mogel nastopiti ali pa pred potekom naznačenih treh mesecev, prosim gospoda ambasadorja Zedinjenih držav in pa gospoda policijskega prefekta, da se sporazumeta in z evropskim delom moje dediščine zgradita in ustanovita v Parizu univerzo, ki bi bila rezervirana za umetniški študij dijakov iz Amerike. Gospod prefekt bo pa še poprej tako prijazen, da dvigne znesek tristo tisoč frankov in ga vplača v blagajno pariških policijskih agentov.»

Pridobivajte nove naročnike!

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par

Za „Dopisovanje" in „Ženitve" vsaka beseda 1 Din

Stane vsaka beseda 50 par. Za „Dopisovanje" in „Ženitve" se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujejo se le mali oglasi, ki so plačani v naprej. Plača se lahko tudi v znamkah. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanju priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Dom

Angleščino poučuje
fina gospodična v skupinah, kakor tudi posamezno. Cena nizka. — Naslov pove uprava „Jutra". 5276

Instrukcije
iz vseh predmetov, da tehnik (abs. realec). Nizek honorar. — Pojasnila daje vratar univerze. 5676

Zasebno učilišče **za strojepisje**
mesna ura 6 Din.
G. Petač, Ljubljana, Rimska cesta 17/I.
5597

Službe (dobe)

Pevovodja
Iščejo delavsko pevsko društvo na ljubljansko okrožje, pod dobrimi pogoji, nastop takoj. Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Pevovodja". 5556

Krajevni zastopniki
za kem. izdelke, se iščejo. Sprejmejo se tudi vpokojeni železničarji. Ponudbe na upr. „Jutra" pod „Zastopniki". 5608

Plačilna natakarica
spretna, se sprejme za takojšnji nastop. Ponudbe na upr. „Jutra" pod „Oglasna štev. 5674".

Služkinja
pridna, čista in poštena, ki zna tudi nekaj kuhati, se išče k trčlanski rodbini v Ljubljani. — Reflektira se le na boljšo mlajšo moč. Pismene ponudbe pod „A. K. št. 5" na upravo „Jutra". — Nastop službe takoj ali pozneje.

Pomočnico gospodinji
zanesljivo, pošteno in pridno, ki bi hodila vsak dan od 7. ure zjutraj do 4. ure popoldne, išče stranka Na Prulah. — Naslov pove uprava „Jutra". 5565

Fina šivilja
se sprejme takoj na dom. — Naslov pove uprava „Jutra". 5584

Dekle za gospodinjstvo
se išče. — Kje, pove uprava „Jutra". 5542

Kuharica za vse
se išče. Najboljše ravnanje, dobra hrana, drugo delo opravlja dekla. Interesentinje v primerni starosti, z dobrimi spričevali, naj pošljejo ponudbe na upravo dobra „Korija", Virovitica, Slavonija. 5552

Prodajalka
izurjena v mešani stroki in izvežbana v knjigovodstvu, se sprejme s 1. aprilom. — Ponudbe s sliko na naslov: M. Jevševar, Trbovlje 2. 5536

Fotografkinjo
dobro retuširko, ki zna po možnosti tudi povečati, sprejme sredi aprila pod dobrimi pogoji Atelier Kaltca Prahič, Glavna Sobota (Prekmurje). 5509

Prodajalka
prvovrstna moč, popolnoma samostojna v prodaji, se sprejme v trgovini z luksuznim blagom. — Naslov pove uprava „Jutra". 5236

„ADRIA"
vanilijin-sladkor in pecivni prašek I

Priletna kuharica
oziroma gospodinja, pametna in poštena, k družini treh oseb, ki se razume tudi na dela v vrtu, se takoj sprejme. — Hrana dobra, plača po dogovoru in sposobnosti. Naslov pove uprava „Jutra". 5506

Tiskarna
išče potnika za Hrvatsko in Medjimurje. — Ponudbe pod „Vešban" na upravo „Jutra". 5618

Jedilonoša
dobro izvežban in natakarski vajenec, pošten in marljiv, se sprejmeta za večjo restavracijo v Ljubljani. — Naslov pove uprava „Jutra". 5468

Brivski pomočnik
se takoj sprejme. — Josip Novšak, Laško. 5525

Kovotiskar
se sprejme za nekaj časa v tovarni tehtnic. Dopise pod šifro „Strokovnjak" na upravo „Jutra". 5429

Lekarniško laborantinjo
(lekarniško delavko) išče lekarna na Vrhniki. Predpogoj je znanost. — Sprejme se tudi tako, ki še ni bila zaposlena v lekarni, a želi trajne in dobre službe. Hrana in stanovanje v hiši, plača dobra in zmožnostim primerna. Nastop takoj, najpozneje pa 1. aprila. — Ponudbe z navedbo starosti, sedanje službe in zaposlenosti ter zahtevo plače je poslati na lekarno na Vrhniki. 5350

Samostojno kuharico
30—45 let staro, išče za 1. april Oficirska menaža smodnišnice v Kamniku. Reflektira se le na samostojno moč. Kuha za 20 oseb. Ponudbe je poslati najkesneje do 20. marca t. l. 5616

Dobrega eksporterja
iščem, za katerega bi kupoval jajca, oziroma bi prevzel zastopstvo nakupovalnice v ormoškem okraju. — Cenjene ponudbe in pogoje pod šifro „Konkurenčne cene" na upr. „Jutra". 5640

Potnika
išče tvrdka v Mariboru, galanterijske stroke, dobro vpeljanega za Kranjsko in za Hrvatsko. Pismene ponudbe s pogoji na anonimno pisarno Veršič, Maribor, pod „Zmožen". 5659

Izurjen, zanesljiv lovec
se sprejme. Hrana in stanovanje za samca pri lovskem najemniku. Ponudbe z zahtevki plače se naj pošljejo dr. Milanu Gorišku, odvetniku pri dr. Lamartu. 5671

Učenca
za kovaško obrt, sprejme Melhior Kočenina, kovač, Gomilsko, Slovenija. 5485

Elektromonterja
ki je zmožen samostojno voditi električno napravo za vrtilni tok, sprejme industrija platnenih izdelkov, d. z o. z. v Jaršah, p. Domžale. 5631

so kot najstarejši izdelki, najboljši in najbolj priljubljeni; II

Samostojna pletilka
za fine nogavice, se sprejme takoj. Križanič, trg. ročnih del, Celje. 5679

Za večjo tvornico
v Ljubljani, iščem inteligentno in agilno moč, ki bi bila v stanju nadomeščati članoma šefa. Pogoji: Lep nastop, veselje do dela in resno volja, da si v slučaju pomnnjkljive trgovske izobrazbe isto čimpreje pridobi. — Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo predštudij, oziroma strokovne predizobrazbe, znanja jezikov pod „Bodočnost" na upravo „Jutra". 5683

Učenka
se sprejme pri dobri šivilji. Pozve se v upravi „Jutra". 5683

Pianist
ali pianistinja za salonski orkester, se takoj sprejme. — Naslov pove uprava „Jutra". 5627

Službe (iščejo)

Trgovski pomočnik
špecerist in manufakturist, začetnik, išče službe. Nastopi lahko takoj. Dopise pod šifro „Marljiv" na upr. „Jutra". 5534

Lesni manipulant
z večletno prakso, trgovsko naobražen, vešč slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika, išče službe. — Naslov pove uprava „Jutra". 5486

Absolvent trg. šole
išče mesta v pisarni. Plača po dogovoru. — Ponudbe pod „Marljiv" na upravo „Jutra". 5394

Ljubljanski pekarji!
Kdor želi sprejeti vajenca, naj se oglasi na naslov: P. Bogovič, Maribor, Streznarjeva ulica 13/I. 5453

Blagajničarka
starejša, zanesljiva moč, išče mesta za takoj ali pozneje. — Gre tudi kot skladiščnik v mesto ali na deželo. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Špecerijska stroka". 5601

Komercijelno
popolnoma in tehnično delovna izvežban gospod z večletno prakso v tu- in inozemstvu, z znanjem jezikov, želi primerne celodnevne ali poldnevne službe takoj, ali s 1. aprilom. Ponudbe pod „S. J." na upravo „Jutra". 5546

Mesta išče
gospodična, najrajše kot prodajalka kruha. Cenj. ponudbe na upravo „Jutra" pod „Prodajalka". 5624

Šoler
ključavničar, išče službe. Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Zanesljiv". 5677

Gospodična
z 4 razredi meščanske šole in enim letnikom učiteljišča, vešča strojepisja, išče primerne službe. Gre nekaj časa tudi zastonj. Cenjene ponudbe pod „Pridnost" na podružnico „Jutra" Maribor. 5660

kupujejo jih vse naše gospodinje z največjim in zasluženim poverenjem. III

Mesto trg. vajenca
išče učenec 4. meščanske šole v manufakturni in špecerijski trgovini, ali sploh trgovini mešane stroke. Nastopi lahko takoj. Cenj. dopise pod „Priden trgovski vajenec" na upravo „Jutra". 5629

Begunka
brez staršev, sedaj brezposelna, išče službe kot pisarniška moč. Gre tudi kot blagajničarka. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Begunka". 5649

Katera lekarna
mestna ali podeželska, sprejme akademika kot praktikanta? Cenjene ponudbe pod „Lekarna" na upr. „Jutra". 5619

Gospodična
srednjih let, dobro vešča vsega gospodinjstva, išče mesta pri kakem starejšem gospodu. Ponudbe na upr. „Jutra" pod „Gospodinjstvo". 5625

Abs. exportni akademik
z znanjem več jezikov, išče mesta. Naslov pove uprava „Jutra". 5614

Knjigovodkinja
samostojna slov. in nemška korespondentinja, z dolgoletnimi izpričevali, išče službe. Cenj. ponudbe pod „Zanesljiva moč" na Aloma Company, Ljubljana. 6330

Prodajalka
zmožna vseh pisarniških del, vestranskega izobražena, z večletno prakso, dobra izložbena aranžerka, išče primernega mesta. — Ponudbe pod šifro „Vporabna" na upr. „Jutra". 5593

Mlad trgovski sotrudnik
vojaščine prost, špecerijske stroke, išče mesta za takoj ali pozneje. — Gre tudi kot skladiščnik v mesto ali na deželo. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Špecerijska stroka". 5601

Absolventinja
dvorazredne trgovske šole, z enoletno prakso, zmožna popolnoma slovenskega in nem. jezika, slovenske in nemške stenografije in strojepisja, išče službe. — Ponudbe prosi pod „Ljubljana" na upravo „Jutra". 5596

Službe pri otrocih
želi gospodična. Govori slov. in nemško. Gre le v boljše hišo, tudi izen Slovenije. — Naslov pove uprava „Jutra". 5607

Trgovski sotrudnik
železninar, že več let kot prva moč v veletrgovini z železnino, želi premeniti službo. Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Slovenija". 5604

Masaža za dame
Priporoča se praktično in teoretično v masaži dobro izvežbana gospa. — Istotam da bivša učiteljica nemške ure po lahko razumljivi metodi. Ponudbe pod „Vestno 35" na upravo „Jutra". 5578

Učenec
star 16 let, zdrav in močan, z dobrimi izpričevali, želi vstopiti v mesarsko obrt. — Naslov pove uprava „Jutra". 5581

Mesto gospodinje
prevzamem pri samskemu gospodu ali vdovcu, lahko tudi z otroci. Event. gre tudi kot sobarica, tukaj ali izven Ljubljane. Ponudbe pod šifro „Gospodinja" na upravništvo „Jutra". 5583

ADRIA-izdelki osvojili so vsled svoje izborne kakovosti vso Jugoslavijo. IV

Krojaški pomočnik
dobro izvežban, išče mesta, najraje v Ljubljani. Ponudbe pod šifro „Izvežban" na upr. „Jutra". 5580

Prodam

Katica, povej mi,
kje si kupila posodo? Ali ne veš, da se kupi najboljše pri Vicelnu, Maribor, Glavni trg? 191

Najnovejši modeli otroških vozičkov
in dvokoles — najceneje pri „Tribuna", tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška cesta štev. 4. Cenik franko. Sprejemajo se tudi vsa popravila. 257

Težak voz
z diro, popolnoma nov, prodam. Naslov v upr. „Jutra". 5560

Trboveljski premog
v vsaki množini. Ivana Trco, Cesta na gorenjski kolodvor 6 5557

Motorno kolo
Wanderer, dobro ohranjeno, se ceno proda na Viču št. 38. 5531

Dve spalni opravi
prodam iz trdega lesa (mahagoni emit.), vložki jesenovi, fino politirani, elegant. izdelani. — Delo zajamčeno, cena za vsako 6250 Din, postavljeno franko Ljubljana na dom ali postajo. Sprejmem tudi naročila. Na ogled pri tvrdki Josip Štolfa, mizarstvo, Sp. Loke, p. Lukovica pri Domžalah. 5321

Lesni trgovci, pozor!
Tiskovine za prevzemanje okroglega, tesanega, resanega lesa, na katerih se pri prevzemu samo ob sebi obenem zračuni natančna kubikatura brez kubične računice, se naročajo pri: Dragotin Korošec, Rečica ob Pakl. 5415

Lepa steklena omara
za zdravnike ali biblioteko, se proda, kakor tudi pisalna miza (Stehpult) in umivalnik z marmornato ploščo. — Naslov pove uprava „Jutra". 5277

Dva magneta
tip „Mea FC4" z regulatorjem in tip „Bosch ZR4", se prodasta po ugodni ceni. — Naslov pove uprava „Jutra". 5199

Vrtnice
nizke, triletne cepljenke, štiridesetih najlepših vrst, po 12—14 Din komad, nudi sl. občinstvu v mestu in na deželi Anton Ferant, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg 3. 4704

Automatična pletilnica
kompl. (10 strojev), nadalje motor za sur. olje (4—6 PS) ter elektr. generator 2 KW., 220 VT., se ugodno proda. — Naslov pove uprava „Jutra". 5517

Znamke
posamezne in v serijah pošilja resnim zbirateljem po nizki ceni Josip Šerbec, Slovenjgradec. 5491

Spalnica za samca
čečnjeva, nerabljena, se proda. Ogleda se od 8.—12. — Naslov pove uprava „Jutra". 5336

Automobil
Laurin & Klement, 12/14 HP, s 3 sedeži, sport karosarija, vse kompletno v najboljšem stanju, se proda. — Ponudbe pod šifro „Nizka cena" na upravo „Jutra". 5289

Kotel
za kuhanje žganja, bakren (60 l), se proda. — Naslov pove uprava „Jutra". 5647

Dvoje moških oblek
popolnoma novih, se proda po 800 Din. Sv. Jakoba trg št. 5. 5644

Lepih hrastovih verej
za ograjo, prodam večjo množino. Ponudbe pod „Vereje" na upravo „Jutra". 5621

Materijal
tudi dobro kamenje, se dobi v Kolodvorski ulici št. 11 s tem, da odjemalec sam odpelje. 5641

Pozor čebelarji!
A. 2. panje prodam, najraje pa zamenjam za čebele — tudi posamezne kose. Franc Florjančič, Dravlje pri Ljubljani. 5645

Touissant Langenscheidt
angleški, popolnoma nov in gramatika Gaspey-Sauer, se proda. Vprašati pri „Aloma Company", Ljubljana. 5570

Pisalni stroj
z vidno pisavo in moderna pisalna miza, se proda. — Naslov pove uprava „Jutra". 5656

Novo pohištvo
(spalna soba in kuhinja), nerabljeno, trd, orehov les, se takoj proda. — Ponudbe pod „Takojšnjo plačilo" na upr. „Jutra". 5633

30 m žične mreže
v okvirih in večjo množino raznovrstnih stebričkov, prodam. Po naročbi naredim tudi vrata, vsakovrstne žične ograje in sejalne okvire za pesek v vseh izmerah. — 3 bencin motorje, 2, 4, 6 HP, v popolnoma dobrem stanju. Anton Kremžar, strojno ključavničarstvo, St. Vid nad Ljubljano. 5592

Fina spalnica
in kuhinja, naprodaj. Kje, pove uprava „Jutra". 5655

Amerikanska trta
„Izabela". Sajenke s črnim in belim grozdjem, hitro rastoče in se izplačajo že v drugem, ozir. v tretjem letu. Naročila in pojasnila daje do 23. marca trgovina F. Pleteršek, Vodnikov trg štev. 5. 5549

Malo železno blagajno
veliko „National" blagajno in motorno kolo, prodam po nizki ceni. Naslov pove upr. „Jutra". 5228

Posteljna garnitura
se proda. Naslov pove uprava „Jutra". 5591

Velika, močna dira
se proda. Več se poizve v Krakovski ulici 13. 5662

Nov 16 HP motor
na surovo olje, proda za Din 45.000 Pokojninski zavod na Aleksandrovi cesti 12. 5635

Otomana
skoraj nova, poceni naprodaj. Naslov pove uprava „Jutra". 5594

Kmet-pridelki

Ponujamo
fižol, plan 6 Din, zelen 6'25, pletenec (Wachtelbohne) 6'50 Din. — Naročila naslovite: „Sloga", trgovina s kuretnino, jajci in poljskimi pridelki Maribor. 5572

Poljski pridelki
Kdor rabi krompir, fižol, čebulo, naj se obrne na upravo „Jutra" pod „Oglasna štev. 5426".

Vino!
letnik 1917. (belo) po 35 K, letnik 1919. (belo) po 25 K, let. 1885. (Rizling) po 120 K, letnik 1917. (rdeči Burgundec) po . . . . 28 K. Pristna 10 let stara slivovka (46 odst.) po 100 K liter. Istotam se proda pokrit voz ter skoro nova kočija z gumijevimi kolesi. J. Kravagna, Ptuj. 5365

Kupim

«Ruberoid»
Kdo dobavlja „Ruberoid" po povoljni ceni? Ponudbe prosimo na upravo „Jutra" pod „Ruberoid". 5204

Blagajno
(Wrthelm) dobro ohranjeno, kupimo. Ponudbe na Cestni okrajni odbor, Kočevje. 5456

Za železniške prage
se zanima velika tvrdka v Bonn-u. Naslov samo pismeno pri Aloma Company v Ljubljani. Za odgovor je priložiti 2 dinarja. 5588

Kdo proda
ali posodi bolniku proti dobri nagradi že rabljen, dobro ohranjen bolniški voziček (Rollfahrstuhl)? — Ponudbe na naslov: J. P., Miklošičeva cesta št. 21, pritličje, desno. 5642

Nakup lesa
za takojšnjo dobavo 550 dm³ 24 m/m in 150 cm³ 20 visok III. razr. 16 cm navzgor. Meda 21-22-4—6 m dolgo. Ponudbe franko meja na „Juvanum" Holzindustriegesellschaft, Zentrale Salzburg, Österreich. 5658

Juta vreče
močnate po 85 kg in 100 kg, težke bale vsako množino, se kupijo. Ponudbe pod „Vreče" na upravo „Jutra". 5605

Zlato
kupuje po najvišji ceni Milan Košak, zlatar, Cankarjeva nabrežje 31, pri Cevljarskem mostu. 5500

Tabernakel
in dve stariški postelji (Biedermaier ali Empire) se kupijo. Cenj. ponudbe z navedbo cene na upravo „Jutra" pod „Tabernakel". 5576

Obrtna nadaljev. šola
v ljubljanski okolici kupi za šolarsko in učitaljsko knjižnico knjige leposlovne in strokovne vsebine. Reflektira se le na slovenske knjige, ki so prav dobro ohranjene, v platno vezane in ne zastarele. Ponudbe z navedbo naslova in cene na upravo „Jutra". 5628

Nepremičnine

„Posest"
Realitetna pisarna, d. z o. z., Ljubljana, Poljanska cesta 12
prodaja:
STANOVANJSKE HIŠE v predmestjih Ljubljane, vrt, prosta stanovanja, po Din 82.000, 90.000, 95.000, 100.000, 150.000;
DVONADSTR. HIŠO z dvema trgovskima lokaloma, štiri velika stanovanja, eno takoj prosto, središče Ljubljane, prometna cesta, Din 500.000;
KOLODV. RESTAVRACIJO, dvonadstropno z inventarjem in koncesijo, krasni prostori, lep vrt, ogromen obisk in promet, kupcu zasigurana lepa eksistenca, 750.000 Din;
NOVE STANOVANJSKE HIŠE v predmestju, vrt, eno stanovanje prosto, poleg tramvaja, 85.000 Din;
DVONADSTROPNO HIŠO v centru Ljubljane, prenovljeno, prosto stanovanje, 150.000 Din;
TRGOVINO IN GOSTILNO s posestvom 4 orale, lepa hiša, gospodarska poslopja, inventar, v ljubljan. okolici, 175.000 Din;
ENODRUŽ. VILO na Mirju, velik vrt, komfort, 250.000 Din;
POSESTVO, 8 oralov pri Kenjicah, gozd, njive, vinograd, 150.000 Din;
TRGOVINO Z MEŠAN. BLAGOM v večjem mestu Štajerske, z inventarjem, trgovsko hišo, gospodarskim poslopjem in vrtom, Din 320.000;
BOLJŠE KMET. POSESTVO 22 oralov, zaokrožno, lepa hiša, obširna gospodarska poslopja, prvovrstni gozdovi, njive in travniki, 20 minut od postaje na štajerskem, ugodni plačilni pogoji, 500.000 Din;
NJIVO, 12.000 m² v Šentpeterskem predmestju po Din 5 za meter;
PARCELO pri Dolenjskem kolodvoru, 366 metrov po 25 Din.
Dalje raznovrstna gostilniška posestva v Ljubljani in na deželi, trgovske hiše, razne stanovanjske hiše, kmetska posestva, graščinska posestva, stavbne parcele itd. itd. 5652

Posestvo s trgovino in gostilno
se proda na Notranjskem za ceno 700.000 Din z vsem inventarjem, eventualno se da tudi v najem. Vpošteva se le resne reflektante. — Naslov pove upr. „Jutra" in sprejme tudi ponudbe pod šifro „Posestvo". 5634

Mala usnjarna
pol ure od Maribora, 9 oralov zemljišča, spredaj enonadstropna hiša z malim vinogradom, sadonosnik, kleti, usnjarna z bazeni, cementnimi kadmi, vse v dobrem stanju, gospodarske poslopje s hlevom in prešo, svinjak, se proda ali da tudi v najem. Se lahko takoj vseli in začne obratovati. Vprašati pri lastniku Pergler, Maribor, Mlinska ulica 44. 5667

Jean de la Hire: Lucifer

fantastični roman v šestih delih

145

«Laurence!» krikne Sainclair. «Prijatelji moji, bežimo!»

Kdo bi ga ne razumel?

Kljub vsej svoji domišljavosti, kljub vsemu svojemu prepričanju v končno zmago si Lucifer ni zakrival oči pred možnostjo poraza. Brez dvoma se je v njegovo dušo vselila temna, vznemirjujoča slutnja, ko je razvozlal in razkril tajni smisel v labirintu Kabalinih besedi. Sainclair je bil prepričan, da je Glô imel v vseh prostorih utrdbe Warteck pripravljen skrit mehanizem, s pomočjo katerega bi Lucifer, kadar bi bil v stiski, v trenutku povzročil eksplozije, ki bi pognale vse naprave na tečaju hkrati v zrak . . .

«Bežimo, bežimo!»

Sainclair vzame napol onesveščeno Laurenco na roke, in vsi odhite skozi vrata na hodnik in od tam v dvigalo, ki švigne navzdol. V hipu so vsi v stražnici.

«Dopp!» pokliče Sainclair.

Hiteč skozi stražnico opazi na steni kožuh nekega Kalmika. Hitro ga sname in zavije vanj Laurenco. Dopp se začuden in brez razumevanja pridruži bežeči četi.

Žumaj je temačen dan. Sainclair se ozre na vse strani. Na jugovzhodni strani, deset kilometrov od utrdbe, v bližini podmorske postaje, jih čakajo trije aeroplani.

«Na levo! Na levo!» zakriči Nyctalope.

Četa zdrvi za njim.

Pred utrdbo se razprostira prostorno dvorišče, vsekano v led. Zrak nad njim je topel, mehak, ker ga ogrevajo s pomočjo električnega toka razžarjene cevi. Obzidje utrdbe Warteck se tu končuje ob obeh straneh električne železnice. Tod vodijo železne stopnice ven na prosto površje polarnega ledu.

«Na levo!»

Kakor misel hitro prekoračijo stopnice.

In potem drve z vso hitrostjo po trdem snegu, v prečni črti proti jugovzhodu, tako da se hkrati oddaljujejo od obzidja in od železnice.

Odkar se je Lucifer mrtev zgrudil na preprogo, niso pretekle niti tri minute . . .

Nakrat se dvigne iz utrdbe votlo bobnenje, zemlja se strese, črn dim plane iz zidovja in silen piš zaveje v ozračju . . .

Četo beguncev zgrabi neviden zračni vrtinec in jo vrže na tla . . . Možje se instinktivno oklenejo drug drugega, posamezniki pa, ki so preveč oddaljeni med seboj, se stisnejo k tlom in zvijejo v kepe. Sainclair pritisne k sebi Laurenco, okrog njega pa se ovijejo krepko, mišičaste Corsatove in Pilouje-ve roke. Vsa kopica ljudi zdrči po ledenem snegu in zadrži jih šele visok snežen nasip, ki so kakor zid vzpenja iznad prostrane ledene planjave . . .

Tam gori, na utrdbi Warteck šinejo plameni gor v oblake in črne skale lete visoko v zrak in padajo na ruševine nazaj. Oglušujoč grom pretresa ozračje, kakor da bruhajo stotine in stotine topov svoj smrtonosni bobneči ogenj. Vsa proga električne železnice je ena sama nepretrgana ognjena črta, ki jo neprestano, zdaj tu zdaj tam prekinjajo ogromni stebri dima . . .

Nyctalope zre strmeč v strašni prizor. Na njegovi desni čepita Corsat in Pilou in si baš snemata čelado. Na levi leži Girard in se ne gane. Jean pa pritiska k sebi Laurencino telo, ki je odeto z velikim Kalmikovim plaščem.

Jean de Sainclair le Nyctalope, zmagalec Glôja XIII. Warteškega, nazvanega Lucifer, gleda in strmi v veličastni prizor tako dolgo, da je vse uničeno in se utrdba Warteck med bobnenjem in ropotanjem sesuje v prah in uniči pod seboj vse, kar je pred nekaj minutami še v njej živelo.

«Grisyl! Grisyl!» kliče Sainclair s pridušenim glasom in srce se mu stiska od bolí.

«Gospa Païli . . .» pravi čez hip, «Romski . . .»

Mrtva, mrtva!

«Sir Patrick Swire? . . . Podmorska postaja je brez dvoma tudi izgubljena . . .»

«Gospodar!» se oglasi nekdo poleg njega, «midva sva živa!»

«Živa!»

Bila sta Pilou in Corsat.

«In Lucifer je mrtev! Mrtev od moje roke! . . .» vzdihne Jean de Sainclair le Nyctalope in debele solze ganotja zableščé na njegovih očeh.

V tem trenutku odgrne Laurence Païli nekoliko svoj plašč. Pred par sekundami se je zavedla. Čula je Nyctalopove besede, videla je solze na njegovem ožarjenem licu.

«Jean! Ljubljenec moj! . . .»

Laurence se vzpne, on se skloni k njej. Obraza se dotakneta, ustnice se zlijejo . . .

Minuto morda . . . Ljubeči srci uživata in pijeta blaženost drug drugemu z ust . . . Kaj jima mar v tem hipu zunanji svet! Nobena sila ju ne loči več . . .

EPILOG.

Par ur kesneje . . . Jean Sainclair stoji pred letali R.-C.-1, R.-C.-2 in R.-C.-4 in primerja bilanco zmage in izgub.

Na eni strani zmaga: Lucifer je mrtev, njegovo pleme uničeno ali ujeto, svet je rešen, rešeni so Laurence, Irena in Henri Prillaut.

Na drugi strani izgube: Grisyl je mrtva, mrtev je Romski, gospa Païli, sir Patrick Swire, Elias Carter, kapetan Berton, aspirant Dupuis in Wolf; uničen je teledynamo, izgubljene vsakovrstne iznajdbe in napravo na utrdbi Warteck in v podmorski postaji, razrušen grad, razrušeno vse . . .

A naloga še ni dokončana.

Sainclair izroči Laurenco in letalo R.-C.-4 kapetanu Girardu, Corsatu in Pilouju v varstvo, sam pa se napoti raziskovat razvaline utrdbe, porušeno železnico in podmorsko postajo. Po štirilisdvajseturnem preiskovanju najde na snegu skoraj nepoškodovano Grisylino glavo.

Aeroplana R.-C.-1 in R.-C.-2 sta že prej odletela z Aymardom, Garetom in Bergeom proti jugu, tja kjer se ledene polarne gore že morajo umikati pred toplejšo morsko vodo. Tam krožita nad morjem in pričakujeta prihoda Überallesa in Lampas, ki morata vsak čas dospeti. Kajti zelo verjetno je, da se Raymond de Ciserat, oproščen invultatorja, in Lourmel, obveščen po uspavanem Rupertu VI. o uničenju utrdke Warteck, ne bosta podala više gor proti tečaju; prvi zato ne, ker mu je bilo potovanje na severni tečaj sugerirano in si niti ne bo vedel razlagati, kako je nenekrat priplul v polarne vode, profesor pa zato ne, ker bo brezdvomno pričakoval, da bo Nyctalope poslal letala, da ga poiščejo.

In tako se je tudi zgodilo.

Ali naj zdaj popisujemo genljivo svidenje Ueberallesa, Lampasa in letala R.-C. 1 in R.-C. 2, ki se jim je kmalu pridružil še R.-C. 4 z Nyctalopom in Païli?

Ali je potrebno, da govorimo o žalosti, ki je zavladala med Angleži v naselbini Elmwood, ko so izvedeli o smrti sira Patricka Swirea in Eliasa Cartera, in o veselju, ki jih je prevzelo, ko so čuli, da je Lucifer premagan in vse njegovo pleme uničeno, ter da je vesoljno človeštvo rešeno pred svojim stoletnim, smrtnim sovragom?

In končno, ali naj naštevamo podrobnosti o vrnitvi naših junakov v Francijo, v povratku mirnega življenja na nekem otoku v Tihem oceanu — na Bermudi, o usodi, ki je doletela rdečelasca Kroona, in slamnatega moža, imenovanega Eiger Nott, in še druge osebe, ki so v tej drami igrali na strani Luciferja in izgubili igro?...

Ali naj zaključimo epopejo s slavospevi, ki so jih na dolgo in široko prinašali vsi listi na svetu, in naj govorimo o poroki, ki je združila pevko Laurenco Païli z Jeanom Sainclairom Nyctalopom, ki so mu bili poročni drugi gospod Aleksander Prillant, Onéstime Lourmel, Raymond de Ciserat in kapetan Girard?...

Païli ni nič več nastopila na odru in je s svojo umetnostjo živela edino-le svojemu dragemu Jeanu, ki mu je v teku petih let podarila tri krasne dečke. Irena Ciseratova je s svojim Raymondom mnogo potovala v podmornici, kar pa je ni oviralo, da ne bi rodila ljubko punčko in pozneje še dečka, ki je bil krščen v luki Rio de Janeiro z morsko vodo... Henri Prillant se je pridno učil in obetal, da postane vreden sin velikega očeta...

O, življenje hiti nevzdržno naprej!...

Vsako leto 6. junija pa pokleknete ob solnčnem zatonu Jean Sainclair in Laurence Païli v parku svojega gradiča v Maintenonu pred marmornato ploščo, obdano okroginokrog z rožnim grmičevjem. V tej plošči je vdolbeno le eno ime: Grysil.

Ni ljubezen najlepša in najvzvišenejša na svetu: lepše in vzvišenejše je žrtvovanje, ki pogosto izvira iz ljubezni, je venča in očisti!...

KONEC.

Realitetna pisarna

A. P. ARZENŠEK & Co., d. z o. z. v Celju, kralja Petra cesta 22, ima naprodaj:

ENONADSTR. HIŠO z dobro pekarno in trgovino z moko ter vrtom, v trgu na železn. postaji;

ENONADSTR. VILO, krasno, z vrtom, v mestu, za Din 550.000;

VELIKO PRITLIČNO HIŠO s kovačijo, v mestu, 2 min. od postaje, pripravno za vsako drugo obrt za Din 250.000;

LESNO INDUSTRIJO, žago na polnejarmenik, dobra vodna sila, 2 stanovanjske hiše z gosp. poslopji, 10 oralov zemljišča, četrt ure od postaje;

LEPO NOVO HIŠO s pol or. zemljišča, pol ure od Celja za 110.000 Din;

POSESTVO s 4 in pol orali zemlje, hiša z gospodarskimi poslopji, tri četrt ure od Celja za 110.000 Din;

LEPO POSESTVO v bližini Celja (5 minut), hiša in gosp. poslopje, 2 or. zemlje za 275.000 Din;

LEPO POSESTVO z 20 orali zemlje, 2 vinograda, hiša, gosp. poslopje, klet, svinjak, pol ure od postaje za 300.000 Din;

NADALJE še mnogo drugih nepremičnin, kakor: hiše, vile, mala in srednje velika posestva, mlini, žage, gostilne, trgovine, graščine, industrije, stavbne parcele itd. itd. 5512

Hišico

na deželi, vzamem za časa počitnic v najem. Ponudbe pod „Solnce in voda" na upravo „Jutra". 5550

Hišo z vrtom

za obrt, v trgu Sv. Jurij ob juž. žel., prodam. Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Hiša". 5603

Krasna vogalna hiša

v sredini mesta Maribora, se vsled izselitve ugodno proda. Hiša ima v pritličju lepe trgovinske lokale ter skupaj 8 modernih stanovanj z vsem komfortom. — Cena ji je le 40.000 zlatih kron. Cenjene ponudbe pod „Izborna investicija 186" na oglasni zavod Fran Voršič, Maribor, Slomškov trg 16. 5161

Krasen velik objekt

pripraven za vsako industrijo, ca. 900 m² skladišč, z velikim prostim stanovanjem v industrijskem centru Maribora, radi družinskih razmer ugodno naprodaj. Pod šifro „Industrijski objekt 16" na upravo „Jutra". 5281

Trgovska hiša

velika in moderna, na najprometnejšem prostoru v Mariboru ležeča, se proda. Cenj. ponudbe pod „Sava 139" na Oglasni zavod Fran Voršič, Maribor. 5154

Nova hiša

moderno zidana, 3 sobe, kuhinja, shramba, klet, hlev, vrt, sadonosnik, njiva, travnik, četrt ure od mesta, prodam takoj radi selitve. Cena 120.000 Din. Zadostuje polovica denarja takoj, ostalo po dogovoru. Schneider, Devina, Slovenska Bistrica. 5315

Posestvo blizu Maribora

7 oralov prima vinograda, 3 gozda, 8 travnikov, 3 sadonosnike, 2 njiv, 3 viničarje, bogat inventar, se proda. — Cena in plačilni pogoji jako ugodni. Naslov v upr. „Jutra" 4994

Lepo posestvo

5 minut od trga Železniki, se proda s vsemi gospodarskimi poslopji, gozdom, njivami in travniki, vse v najboljšem stanju. — Natančna pojasnila daje lastnik Ivan Markelj, Jesenovo 59, p. Železniki nad škofjo Loko, Gorenjsko. 4972

Vinograd

velik, lep, na Trški gori, se poceni proda. Pojasnila daje M. Stellwag, Brišjin, Novo mesto. 6333

Posestvo z gostilno

5 oralov zemlje, poleg glavne ceste Tremarje, se radi selitve proda. Pojasnila daje Jožefa Kancler, Tremarje. 5301

Hiša z vrtom

v lepem kraju na Dolenjskem, se zamenja s hišo ali vilo v Ljubljani. Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Hiša 2005". 4868

Hiša z več stanovanji

18 sob, 2 veliki obokani tlakovani kleti in raznimi pritiklinami, se proda. Vpeljan je vodovod in elektrika. Velik sadni in zelenjadni vrt, poleg velika delavnica, pripravna za kakega večjega obrtnika. Cena 150.000 Din. Pojasnila daje Ignac Plantarič, škofja Loka. 5452

Njiva

na Mirju, dobro gnojena (760 m²), se odda v najem. Naslov pove uprava „Jutra". 5626

Posestvo pri Mariboru

lepa solnčna lega, lep dvor, prima vinograd, velik sadonosnik, njive, travniki, 3 hiše, se ugodno proda. Ponudbe le od resnih kupcev pod „Dobičkanosno posestvo" na podružnico „Jutra", Maribor. 5663

Hiša naprodaj

ter tri orale njiv, pol orala lesa in vrt za 85.000 Din. — Jak. Miloičič, Šmiklavž 27, Hoče pri Mariboru. 5518

Hiša se proda

zidana pred enim letom, po neverjetno nizki ceni radi naglega odhoda. Hiša ima 4 sobe, kuhinjo, verando in pol orala vrta. Zunanji prostori so za drva, za kure, hlevi in svinjaki., električna razsvetljava. Hiša je pripravljena za majhno tovarno ali trgovino mešanega blaga, brez konkurence v lepem nov. mestu, 5 minut od zelez. postaje. Proda se za 50.000 Din, za 25.000 Din se pa počaka, skupaj 75.000 Din. Na pisma nimam časa čakati ozirati se, že zato, ker prodajam po zelo nizki ceni in pod ugodnimi pogoji. Naslov pove uprava „Jutra". 5638

Mlin

z majhnim posestvom, se proda. Trajna studenčna voda, 2 kolesa, poleg nova z opeko krita šupa, pripravna za novo stavbo, tik so nahajajo njive, travniki in gozd. Žiebe štev. 19, pošta Medvode. 5657

Hišo v Zagrebu

s 6 majhnimi stanovanji po 1 sobo in kuhinjo, prodam. Naslov pove uprava „Jutra". 5653

Prodaja inventarja.

Proda se: 1 velika štelaža za 2 steni, prikladna za trgovino z moko in žitom, 2 mizi, 1 ročne stopnjice, nekaj slik, 1 pisarniška stenska ura. — Informacije v pisarni drja. F. Tominšeka-n, Sodna ul. 8. 5650

Kupim majhno vilo

ali posestvo v mestu, ozir. v okolici Ljubljane. Pogoj je prosto stanovanje. — Pismene ponudbe pod šifro „200.000" na Aloma Company, Ljubljana. 6328

Parcela

na ljubij. polju, se proda. Poizve se v Cerkveni ulici 11 od 12.—1. ure ali od 7. ure naprej. 5598

Hiša v Ljubljani

Dunajska c. 47 (Bežigrad), se proda. Pismena vprašanja na P. Keršič, Gosposvetska c. št. 4. 5671

Hiša s trgovino

na prometni cesti v Mariboru, naprodaj. — Naslov pove podružnica „Jutra" v Mariboru. 5665

Lokali

Gostilno

oddam v najem. Več se poizve v upravi „Jutra". 5408

Pozor trgovci!

Trgovski lokal s skladiščem, 2 lepima razložbenima oknoma, oddam takoj v najem. — Pogoje se izve osebno ali pismeno. L. Rebolj v Kranju. 5632

Pisarno

odda Pokojninski zavod za nameščence, Aleksandrova c. št. 12. 5637

Iščem suho skladišče

z birojem, blizu kolodvora. — Ponudbe pod „Ha" na Aloma Company, Ljubljana. 6325

Dobro idočo restavracijo

dam s stanovanjem takoj v najem. Potrebna višja kavcija. Naslov pove upr. „Jutra" 5555

Gostilno v najem

ali na račun, išče izvežbana gospodična. — Ponudbe pod „Zmožna 375" na upravo „Jutra". 5673

Stanovanja

Stanovanje v centru

3 sobe in pritikline zamenjam za stanovanje iste velikosti, ev. tudi večje v starí ali novi hiši. Pogoj kopalnica. Plačam nagrado. Naslov pove uprava „Jutra". 5558

Sep. moderna soba

z 1—2 posteljama, se odda takoj, event. s fino hrano, pri samostojni dami, le boljšemu gospodu. Naslov pove uprava „Jutra". 5654

Solnčno stanovanje

s 3 sobami, vsaka soba s posebnim vhodom in hkratu zvezane, z elektr. razsvetljavo v sredini mesta, se zamenja z udobnim, enako velikim ali malo manjšim v bližini zdravnije, I. drž. gimnazije, dramskega gledališča, proti dobri nagradi. — Pismene ponudbe pod šifro „Zamenjava 1199" na upravo „Jutra". 5586

Stanovanja

z 1, 2 in 3 sobami in vrtom na Dunajski cesti, oddaja Pokojninski zavod nameščencev, Aleksandrova cesta 12. 5635

Na stanovanje

se sprejme dijak ali dijakinja. Naslov pove uprava „Jutra". 5678

Na stanovanje

se sprejme dijak ali snažen rokodelec kot sostanovalec. — Več po dogovoru. — Naslov pove uprava „Jutra". 5598

Soba

se odda 1—2 gospodom. — Naslov pove uprava „Jutra". 5582

Opremljeno sobo

oddam, eventualno brezplačno (zakoncema s souporabo kuhinje) proti posojilu 15.000 Din. Ponudbe pod „Posojilo" na upravo „Jutra". 5670

Dve prazni sobi

s posebnim vhodom, v I. nadstropju, telefon, elektr., parket, s souporabo kopalnice, posebno stranišče, lasten vrtec, elektr. postaja, se oddasta finemu, zdravemu samcu. Ponudbe na upr. „Jutra" pod „Stalno". 5651

Kapital

Kot družabnica

želi sodelovati v kakem podjetju verzirana knjigovodkinja. Ponudbe z označbo podjetja in višino zahtevanega kapitala pod „Marljiva" na Aloma Company, Ljubljana. 5332

Družabnik

se išče za dobro vpeljano lesno trgovino s kapitalom do 50.000 Din, ki se vknjiži na prvo mesto. Ponudbe pod „Dober zaslužek" na podružnico „Jutra", Maribor. 5668

Kot družabnica

želi sodelovati v kakem podjetju verzirana knjigovodkinja. Ponudbe z označbo podjetja in višino zahtevanega kapitala pod „Marljiva" na Aloma Company, Ljubljana. 6332

Večja množina delnic

Trgovske banke, se proda. — Naslov pove uprava „Jutra". 5615

Dopisovanje

Moderna pot

Dvignite pismo! (Maribor). 5611

Fejst gospod!

Zakaj mi ne pišete več? — 5610

4. februar

Najlepša hvala za pismo. Vesel, da vse dobro izpadlo. — Piši kmalu in veliko. Nebroj vročih poljubčkov samo Tvoj. 5608

Znanja želi

s samostojno mlado gospodično ali vdovo, prijazne postave, neobrabljena in temperamentno, 30letni višji privatni uradnik. Neanonimna korespondenca s sliko na upr. „Jutra" pod „Korektnost". Popolna tajnost zajamčena. 5672

Ločenec

v najboljših letih, izobražen in soliden, želi znanja s samostojno damo v svrho skupnega gospodarstva. Neanonimne dopise na upravo „Jutra" pod „Trajna zveza". 5682

Ženitve

Ženitna ponudba

Mlad, plemenito čuteč gospod v zelo dobrih odnošajih, kremenitega značaja, želi znanja v svrho ženitve z mlado, simpatično, inteligentno gospodično lepega značaja in neomadeževane preteklosti. Samo resne ponudbe s sliko, ki se kot častno besedo vrne, se prosijo na upravo „Jutra" pod „Serodna duša". 5669

Ženitna ponudba

Poročim se po Veliki noči s trgovsko naobraženo, pridno, do 32 let staro gospodično, lastnico trgovine ali kake druge obrti, katera bi se takoj soudeležila dobro kupčije s kapitalom nad 50.000 Din. Sem družabnik dveh trgovskih podjetij, strokovno naobražen, posedam kompleten lep mobilar in vlečem mesečno 800 Din postranske renitnine. Star 33 let. Ponudbe čim prej pod „Eksistenčna srečna ženitev" na upravo „Jutra". 5694

Kdo se najde

da poroči inteligentno dekle, staro 32 let, brez premoženja a pošteno. Vajena je vseh gospodinjskih del kakor tudi šivanja. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, na upravo „Jutra" pod „Tiha sreča". 5609

Obrt

Slike za legitimacije

izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibler, Ljubljana, Valvazorjev trg. 304

V najem

vzamem za takoj ali poznejše na prometnem kraju pekarijo ali primeren lokal, kjer bi lahko postavil pekovsko peč. Ponudbe na: Prijatelj Karel, pekarija, Mokronog, Dolenjsko. 5511

Slamniki

se sprejemajo v moderno formanje, belenje in barvanje. Popravila svilenih klobukov se izdelujejo točno, lično ter po nizki ceni. Stemberger, Dunajska cesta 9. 5402

Trgovina s konfekcijo

in krojaškim obrtom, se radi bolezni proda. Lokal in delavnica na najprometnejši točki v Ljubljani, kupcu takoj na razpolago. — Potreben kapital ca. 110.000 Din. — Pismene ponudbe pod šifro „Lokal" na upravo „Jutra". 5623

Pekarijo

vzamem takoj ali poznejše v najem na prometnem kraju. Cenjene ponudbe na upravo „Jutra" pod „Pekarna".

Mesarijo in gostilno

vzamem v najem v prometnem kraju. Naslov pove upr. „Jutra". 5577

Kino

Društva

ki reflektirajo na kinopredstave in imajo električno luč v svojih dvoranah, naj se oglasijo pismeno na upravo „Jutra" pod šifro „Kino". 5680

Glasba

Klavirje in pianine

kupuje. Ponudbe z označbo cene, marke (firme), dolgosti klavirja in notranje konstrukcije (t. j. ako se znotraj okoli klavirja nahaja železna ali samo lesena plošča) Naslov: M. Čop, Zagreb, Mrazovičeva ul. 12/III. 5101

Dober klavir

takoj naprodaj. Istotam tudi skoraj novo moško dirkalno kolo. Ogleda se vsaki dan od 3.—5. ure. Naslov pove upr. „Jutra". 5646

Dve vijolini

modela Stradinarija, naprodaj Naslov pove uprava „Jutra". 5589

Izgubljeno

Izgubila se je

zlata zapestnica z medaljonom V. Č. spomin. — Pošten najditelj naj jo vrne na upr. „Jutra" proti nagradi, ker je drag spomin. 5617

Živali

Lepa črna psica

gordonove pasme, 4 leta stara (za plod), proda po ugodni ceni Lichtenecker, Brešice. 5615

Psa

dobrega čuvaja, poceni prodam. Naslov v upr. „Jutra". 5600

Razno

Baraka

skoro nova, sposobna za vsako delavnico, se proda. 5575

Prostov. javna dražba

se vrši v št. Vidu št. 2 nad Ljubljano dne 19. t. m. ob 4. uri popoldan. Prodajalo se bo: hišo z gospodarskim poslopjem in vrtom, 1 kobilo z opremo, 2 voza in 1 sani. — Hiša je nova, stoji ob drž. cesti, pripravna za vsako obrt ali trgovino. Ogleda se lahko vsaki dan. 5543

Ali ste že naročili

grafološko oceno Vašega značaja in nagnenj pri grafologu Fr. Voršiču, Maribor, Slomškov trg 16 a. Vpošlje s črnilom nepristiljeno pismo, najmanj 20 vrstic in 26 Din ali 51 Din, event. znamke. 4984

Naznanjam

slavnemu občinstvu, da sem otvoril po dolgoletni izkušnji svojo delavnico in trgovino s mesalmi izdelki. — Vsaki dan sveže blago. — Delikatesnim trgovcem izdelujem blago po naročilu. Pri večjem naročilu popust. — Vabim cenjeno občinstvo, da obišče moje trgovino v N. Udmatu št. 145 (hiša: gostilna Podobnik) ter se priporoča v prvovrstnosti blaga in nizki ceni. — Se priporoča Fran Martinec, prekajevalstvo. 5620

Marib. podruž. S. P. D.

Občni zbor se vrši dne 20. marca 1924 ob 19. uri v restavraciji Narodnega doma z običajnim dnevnim redom, ker gre za volitve novega odbora, se vabijo vsi člani k polnoštevilni udeležbi. 904

Črna prst

(80 m²), se odda brezplačno na stavbišču Okrožnega urada, Miklošičeva cesta, nasproti sodnije. — Istotam se odda tudi 100 m² šute. 5648

Fanta

rojenega 8. marca 1924, zdravega, lepega, odda revna mati za sovjeta dobri družini in prosi usmiljenja. Naslov se izve v hotelu „Narodni dom" v Brežicah. 5612

«Babilonska uganka»

je za srečolovce najboljša zanjka. 5226

Filatelisti-začetniki!

Kateri se hočejo udeležiti okrožne pošiljatve, naj se javijo pod „Krožek" na upr. „Jutra". 5471

Najceneje CEMENT

Prima Portland

Trboveljski in Dalmatinski dobavlja v poljubnih množinah.

Naročila sprejema:

H. Petrič,

Gosposvetska cesta 16/I.

II Telefon 343. 466/a

V domu

izvrstna juha JUHAN zdravje okoli mize. na mizi 1045/a

Najceneje DRVA

trda in mehka, žagana in cepljena, večje in male množine od 25 kg dalje dostavlja na dom.

Naročila sprejema:

H. Petrič,

Gosposvetska cesta 16/I.

II Telefon 343. 466/a

Brez cest

2400 milj (3840 km)

po Afriki na B. S. A. motociklu

(po specijalnem poročilu časnika „The Motocycle" z dne 31. januarja 1924.)

Ta nedosežni uspeh ponovno dokazuje absolutno zanesljivost in izvrstno konstrukcijo B. S. A. motociklov v vseh razmerah. 1014

Novi model 1924 dospe v kratkem.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

JUGO-AUTO, Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Rekord-brizge

za injekcije se sopet popravljajo, oziroma vzamejo v zameno pri 1077/a

Besednik in drug

Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Otvoritev tiskarne „Ažbe"

d. z o. z. 923a

Maribor

Koroška cesta št. 39

Obratovati je pričela nova tiskarna, ki je nestrankarska, strogo trgovsko podjetje ter se p. n. občinstvu najtopleje priporoča. Izvršuje po najugodnejših cenah vsa trgovska dela, bavi se specijelno s umetniško trgovsko reklamo ter večbarvnim tiskom.

Posebnost Krajevne in umetniške razglednice.

Različne vezenine

(madeira, richelieu itd.) bele in raznobarvne, sprejema v delo mehanično vezenje

MATEK & SCHEIN

Ljubljana, 1096a

Dalmatinova ulica 13.

Predtiskarija modernih vzorcev za ročna dela.

Prva preoblikovalnica damskih slamnikov in moških klobukov

Barborič & Zaveršan

LJUBLJANA

Mestni trg 7

Izdeluje po najnovejših modelih. 511/a

Velika zaloga damskih slamnikov, praznih, nakitenih, in raznovrstnega nakita.

Najceneje

edino iz Trboveljskega revirja

PREMOG

večje in male množine tudi

v vrečah

dostavlja na dom.

Naročila sprejema:

H. Petrič,

Gosposvetska cesta 16/I.

I Telefon 343. 466/a

Strojnik

izprašan za Lanzd-lokomobilo, se išče. Prednost imajo oni, ki so bili zaposleni pri polnojarmeniku. Ponudbe s prepisi izpričeval na upravništvo „Jutra" pod „Strojnik 777". 1095a

SLAVENSKA BANKA D. D.

podružnica v **Ljubljani**

se je

PRESELILA

v svoje nove prostore v Ljubljani

vogal Stritarjeve ulice in Cankarjevega nabrežja

(Filipov dvorec, poleg Frančiškanskega mostu).

Vse bančne posle obavlja najkulantneje.

1094—a

Končno sem našel

prvovrstno blago po najnižjih cenah pri

A. Šinkovic nasl. Soss

Ljubljana, Mestni trg 19

Tam se vrši **inventurna prodaja** — Vsakdo naj poskusi! Garantiram da bo zadovoljen!

Veliki jugoslovanski paromlin

z dnevno kapaciteto 12 vagonov in prvorazrednimi produkti **išče**

zastopnika

za Ljubljano in okolico s komisijskim skladiščem. Gospodje, ki so v tej ali slični stroki že delovali ter morejo položiti odgovarjajoče jamčevino, naj stavijo svojo ponudbo pod „Za-1242" na **„Publicitas d. d."**, oglasni zavod, Zagreb, Gundulićeva ulica 11. 1072/a

---

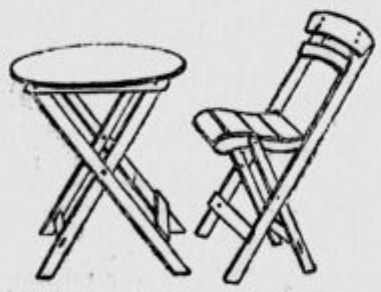

Zaklopne stole, mize in klopi

dobite najceneje in najboljše kvalitete pri tvrdki

JAKOB PUČKO, mizarstvo, PTUJ

Pišite po cenik! 417/a Pišite po cenik!

POZOR! Trgovine POZOR!

za delikatese in živila!

Pri našem zastopniku za Slovenijo, gospodu Edvardu Reguardu, Ljubljana, Židovska steza 2, imamo stalno sortirano blagovno zalogo, kjer lahko vsak čas **po zelo znižanih cenah** naročate mesnato delikatesno slanino ter prekajeno papreno in krušno slanino, nadalje debelo osoljeno hrbtno slanino, kakor tudi poceni suho klobase in prvovrstno garantirano čisto svinjsko mast.

Prvovrstne zimske salame dopošiljamo neposredno iz tovarne po pošti ali po železnici. 1045/a

HERZ IN SIN

tovarna salame in klobas ter maščobnih izdelkov

Karlsdorf, Banat, SHS.

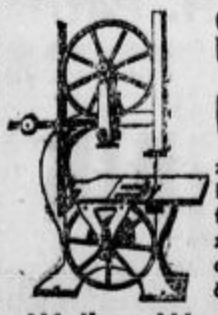

Stroje za obdelavo vsakovrstnega lesa

za žage in elektromotorje, kakor tudi za mizarje in tovarne pohištva postavlja z jugoslovanskega skladišča po povoljnih plačilnih pogojih in cenah

Welker-Werke, Wien X.,

Luxemburgerstrasse 12. 268/a

---

2 tovorna avtomobila

(Fross Büssing in Praga)

generalno popravljena, s polnim gumijem, v prav dobrem stanju, se prodasta. **Cena po komad 62.500 Din.** Povpraša se pri tvrdki

„Agraria", trg. d. d., Čakovec. 1100-a

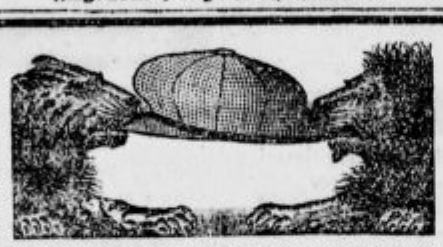

- Največja izdelovalnica športnih čepic in krznarstvo -

Eligij Eber, Ljubljana

Kongresni trg 7.

V zalogi vsakovrstne čepice v modernih oblikah. Na drobno in debelo. — Lastna izdelava čepic za gasilce, godbe, urade itd. 1092/a Cene nizke!

Enodružinska vila

v katero se lahko takoj vseli

s sedmimi sobami in vso priteklino, z električno razsvetljavo, s plino- in vodovodom itd., najmodernejša, najlepšem delu mestnega parka, z velikim vrtom za zelenjavo, sadnim vrtom in parkom v Mariboru **je najceneje naprodaj.** 1012

Povpraša naj se v Mariboru poštni predal 40.

Pomožnega obratnega inženjera

z dovršeno strojno tehnično fakulteto, izvežbanega v električni in strojni stroki, **iščejo** za obrat Vevče s takojšnjim nastopom Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani, Dunajska cesta 1/b. Pogoj: jugoslovansko državljanstvo. Proste stanovanje s kurjavo in razsvetljavo zasigurano. S popisom življenja in prepisi izpričeval ter morebitnimi referencami opremljene ponudbe je nasloviti na **Tajništvo Združenih papirnic, Ljubljana,** Ljubljanska kreditna banka. 1102/a

---

Nahrbtnike in naramnice

izstopa prizvoda odgaja za veliko 90 %, cenejše kot iz inozemstva

Ivan Gavnik

KRANJ, Slovenija.

Na željo se pošljejo vzorci! 707/a

STROJI ZA PLETENJE

(Strick- und Wirkmaschinen)

kakor tudi vse potrebščine za stroje od najbolj priznanih tvrdk, kakor: **Feliks Lederer, Wien, Wilhelm Barfuss, Apolda. Fritz Schuster, Chemnitz, Sander i Graff, Chemnitz,** v največji izberi in po zmernih cenah pri edinem zastopniku za **JUGOSLAVIJO** 19

ALFRED KOZMA, Osijek I., Županiuska ulica br. 42.

Igle v vseh številkah vedno v zalogi.

Zahvala

Povodom osemdesetletnice svojega rojstva sem prejel iz vseh strani Slovenije in od drugod toliko prisrčnih čestitk in drugih dokazov prijateljske naklonjenosti, da ne morem vsakemu posebej odgovoriti.

Usojam si, vsem, ki so se me prijazno spominjali, javno izreči svojo prisrčno zahvalo in priznavam, da so me izjave njihovih simpatij in priznanja mojega skromnega delovanja za naš ljubljeni slovenski narod razveselile in ganile.

Celje, dne 12. sušca 1924.

Dr. Josip Sernec

1105-a

Odvetniški koncipijent

se sprejme takoj.

Plača in drugi pogoji po dogovoru.

Dr. Ljudevit Stiker, odvetnik v Brežicah. 1027/a

Umetna gnojila

rudninski superfosfat, superfosfat iz kostne moke ter razna mešana gnojila po najnižjih konkurenčnih cenah dobavlja: 1109-a

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku.

TVRDKA STERN & Cie.

WIEN I.

Sellergasse 2. Telef. 75.429.

Najuljudneje poročamo, da je gospod **Karel Korošec** vstopil pri nas kot družbenik. Gospod Korošec namerava z izbrano

pariško zbirko (kolekcijo)

v **popoldanskih in večernih oblekah, kostimih in plaščih** tjakaj potovati in prevzemati naročila. O priložnostnih Vaših posetih na Dunaj Vas prosimo, da nas počastite s svojim cenjenim obiskom.

Potrudili se bomo, da svoje cenjene odjemalce v vsakem oziru kar najbolje postrežemo; v stanu smo popolnoma zadostiti celo najbolj razvajenim zahtevam vsaktere dame.

STERN & Cie.

1103

Papirji se zopet dobe

486-a

v vseh trgovinah s fotomanufakturo. Generalno zastopstvo in skladišče na debelo

Iso Weiss,

Zagreb, Palmetićeva ulica 66.

Slamnikarstvo in klobučarstvo

BRILLY, Ljubljana, Resljeva cesta št. 22/I. prevzema vse vrste slamnikov in klobukov za dame in gospode v preoblikovanje in nakinčevanje.

1059—a

SALAMA

prve vrste, nova roba, popolnoma zrela

dobiva se povsod.

Prva hrvatska tovarna salame, suhega mesa in masti

M. Gavrilović-a Sinovi d. d.

Petrinja. 28

Zastopstvo za Slovenijo K. Bunc in drug, Ljubljana, Celje in Maribor.

Primite

567/a

in izkoristite ugodno priliko, kadar greste v Celje in nakupite si v veletrgovini

R. STERMECKI - CELJE

sukna

in kamgarna za moške, volne za ženske obleke, platna, cefira, hlačevine in druge manufakturne robe. Zaloga velikanska. Cene čudovito nizke, ter si radi tega ogromno denarja prihranite.

TRGOVCI ENGROS CENE. CENIK ZASTONJ.